Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

...СС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...1921 оной ...21-һээ гарана | № 240 (14045) | 1975 оной октябрийн 12, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭР — ХҮДӨӨ АЖАХЫН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ҮДЭР

...УУЕХЭ ОКТЯБРИИН СОЦИАЛИС РЕВОЛЮЦИИН ...8 ЖЭЛЭЙ ОЙДО ЗОРЮУЛЖА, ...СС-эй ЦК-гай ГАРГАҺАН УРЯАНУУД

...Агуухэ Октябриин социалис революциин 58-дахи жэлэй ой мандаха болтогой!

...Бүхэдэлхэйн түүхын шэнэ үе шата — ...революционно ёһоор шэнэдхэхэ, капитализмһаа социализмда орохо үе шата нээһэн Агуухэ Октябрь мандаха болтогой!

...Хитэдэз мүнхэ революционно интернациональна һургаал, империализмда эсэргүү, ...болон коммунизмын илалтын ...бүхы оронуудай ажалшадай тэмсэлэй ...марксизм-ленинизм мандаха болтогой!

...Советскэ Союзай ажалшад! КПСС-эй ...съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын ...бүгэдэ арадай социалис мүрысөө үргэ...дэлгэрүүлэгты! 1975 оной түсэб болзор...урид дүүргэхын түлөө, юһэдэхи табан ...амжалтатайгаар түгэсхэхын түлөө тэм...

...Коммунистнууд! КПСС-эй XXV съездые ...солотойгоор угтахын түлөө дэлгэрһэн ...арадай хүдэлөөнэй түрүү зэргэдэ ябал ...олониитын эдэбхитэй эмхидхэлшэд, хү...гэгшэд болог ты!

...Коммунизм байгуулагша агуухэ совет ...алдар соло!

...Коммунизм байгуулгын гол хүсэн — Со...ай оронов баатар габьяата хүдэлмэри...мандаха болтогой!

...Коммунизм эдэбхитэйгээр байгуулалсаг...— алдарта колхозно тарлашад мандаха ...гой!

...Коммунизм эдэбхитэйгээр байгуулалсаг...— совет арадай интеллигенци мандаха ...гой!

...Хүдэлмэришэн ангиин, колхозно тарла...эбдэршэгүй бата холбоо барисаан ман...болтогой! Совет общеставын суртал бодо...политическэ бата нэгэдэл улам бэхижэг

...КПСС-эй ленинскэ национальна полити...агуухэ туйлалта — СССР-эй арадуудай ...үү ёһоной хани барисаан мандаха бол...

...Хүдэлмэришэн ангиин, бүхы совет ара...шалгармал манлай — Советскэ Союзай ...унис парти мандаха болтогой!

...ти болон арадай эбдэршэгүй бата агуу...нэгэдэл мандаха болтогой!

...Арадай бодото засагай зургаанууд — ...арадай депутадуудай Соведүүд мандаха ...гой! Социалис демократи улам хүгжэг, ...лэ, гүрэнөө хүтэлбэрилхэ хэрэггэ ...ад бүри үргэн олоороо хабаадаг лэ!

...Совет профсоюзууд! Социалис мүрысөө...эмхидхэлые улам һайжаруулагты, үрэ нү...бүри ехэ болгогты, коммунис ажа...ударнигуудай зэргэнүүдые улам олошо...гты! Үйлэдбэриие хүтэлбэрилэлгын хэ...ажалшадые олоор элсүүлэгты!

...Хүбүүд болон басагад! Марксистско-ле...һургаалые, эрдэм, техникэ болон соё...туйлалтануудые оролдосотойгоор шуда...Совет арадай алдарта революционно, ...алхы болон ажалай гурим заншалнуудые ...арьбадхагты! КПСС-эй XXV съездые ...ай ажалаараа, эрхим һуралсалаараа ...ты!

...Коммунис партиин үнэн сэхэ туһалагша ...лаан, коммунизм байгуулалсажа байгаа ...шуулай түрүү отряд — Ленинскэ ком...мандаха болтогой!

...Социалис Эхэ оронойнгоо дүлэтэ пат...уд, ажалай болон ниитын ажабайдалда ...тэйгээр хабаадалсагшад — совет эхэ...нүүд мандаха болтогой! Хүүгэдые хүмүү...хэрэгтэ энэрхы зүрхэ сэдьхэлээ зо...эхэ-эхэнэртэ нэрэ хүндэ, алдар соло!

...Совет сэрэгшэд! Сэрэгэй болон полити...бэлэдхэлээ эсэшэ сусашагүйгөөр нари...һайжаруулагты, совет арадай амга...ажалые һэргэг хёрхоор, бата найдамтай...сахин хамгаалагты!

...СССР-эй баатар габьяата Зэбсэгтэ Хүсэ...мандаха болтогой!

...Советскэ Союзай ажалшад! Эхэ ороной ...шадалай, арад түмэнэй баян дэлгэр бай...хэлбэришэгүйгөөр һайжаралгын үндэһэ ...— социалис экономикын саашанхи дэб...түлөө оролдосотой нэтэрүүгээр тэм...

...Советскэ Союзай ажалшад! Ажалай бү...болон үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэ...лын түлөө тэмсэгты, бүри ехэ, эрхим ...тай, гаргаша багатай продукци үгэхые ...гты!

...Юһэдэхи табан жэлэй даалгабаринуу...болзорһоонь урид дүүргэһэн ажалша кол...тивүүдтэ, үйлэдбэриин түрүүшүүлдэ нэрэ ...алдар соло!

...Советскэ Союзай ажалшад! Хүдэлмэ...шанар улам һайжаруулагты, үйлэдбэ...нөөрхи арга боломжонуудые улам дүүрэ...ашаглагты! Арадай ажахын бүхы шата...гурим заршам, эмхидхэл улам бэхи...гты!

...Промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! ...оронойнгоо индустриальна хүсэ шадалые ...саашадань хүгжөөхын, бэхижүүлхын тү...тэмсэгты! Техническэ дэбжэлтэ түргэдхэг...үйлэдбэриин хүсэнүүдые эрхим һайнаар ...ашаглахын түлөө оролдогты!

...техникэдэ, түрүү технологидо — ур...гты!

...Промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! ...хэрэглэмжын эд бараа бүри ехээр бү...гаргагты, сортнуудыень шэнэлэгты, ша...рынь һайжаруулагты, өөрынь үнэ хямда...лагты!

...Барилгын хүдэлмэрилэгшэд! Капитальна ...барилгын ашаг үрые дээшэлүүлэгты! Шэнэ ба...рилганууды хаһа саг сооһь ашаглалгада ...тушаагты, барилгын хүдэлмэриин ша...нарые һайжаруулагты, үныень хямдаруулагты!

...Транспортын, хэлхеэ холбооной хүдэлмэ...рилэгшэд! Транспортын болон хэлхеэ холбоо...ной хэрэгсэлнүүдые хүгжөөгты, улам нари...йн һайжаруулагты! Арадай ажахын хэ...рэглэмжэ хангалга бүхы аргаар һайжаруулагты, совет хүнүүдэй эрилтые бүри һайнаар хангагты!

27. Советскэ Союзай ажалшад! КПСС-эй аграрна политикые бэелүүлхын түлөө, хүдөө ажахын үйлэдбэриие али бүхы аргаар дэбжээхын түлөө тэмсэлдэ хүсэлэл оролдолгоо эршэдхэн зорюулагты!

28. Колхознигууд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд! Хүдөө ажахын продукци абаха, гүрэндэ худалдаха табан жэлэй даалгабаринуудые дүүргэхын түлөө нэтэрүүгээр оролдогты! Малай үбэлжэлгэ амжалтатайгаар үнгэргэхын, хабарай тарилгада жэшээтэ һайнаар бэлдэхын, 1976 ондо баян ургаса абахын түлөө тэмсэгты!

29. Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Хүдөө ажахын ашаг үрые дээшэлүүлхын, тэрэниие бүри эршэдхэхын түлөө оролдосотойгоор тэмсэгты, ажахынууд хоорондын хамтаралгын үндэһөөр тусхай ажалаар мэргэжэлгые, үйлэдбэри томодхолгые хүгжөөгты! Газар, техникэ, ажалай болон материальна арга нөөсэнүүдые эзэн ёһоор ашаглагты!

30. Промышленностиин, барилгын болон хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Колхоз, совхозуудай материально-техническэ үндэһэ һуури бэхижүүлэгты! Хүдөө ажахын үйлэдбэриие ашаг үрэтэй болголгын, тэрэниие үргэлжэ дээрэнь оньһожоруулгын, электрижүүлгын, хими хэрэглэлгын, газараа шанаржуулгын эршэ түргэдхэгты!

31. Худалдаа наймаанай, ниитын эдеэ хоолой, ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын, коммунальна ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгые улам хүгжөөн нарижуулагты, хүдэлмэриин түрүү түхэл янзануудые нэбтэрүүлэгты! Совет хүнүүдэй хэрэглэмжые бүри болбосон һайнаар хангахын түлөө тэмсэгты!

32. Советскэ Союзай ажалшад! Стахановска хүдэлөөнэй алдарта ёһо заншалнуудые үргэлжэлүүлэн хүгжөөгты, ажалдаа коммунис ёһоор хандадаг байхын түлөө тэмсэгты! Ниитын зөөридэ тон гамтай хямгатайгаар хандагты, арьбадхагты! Түүхэй эд, түлишэ, электроэнерги, металл болон бусад материалнуудые алмаха арьбалхын түлөө тэмсэгты!

33. Арадай ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Экономическа эрдэм, ажахы эрхилэлгын ба хүтэлбэрилэлгын шэнэ онол аргануудые оролдосотойгоор шудалагты! Ажалаа эрдэм ухаанай заабариин ёһоор эмхидхэлгэ, түрүү дүй дүршэл, эрдэм болон техникын шэб шэнэ туйлалтануудые үйлэдбэридэ үргэнөөр нэбтэрүүлэгты!

34. Совет эрдэмтэд, инженернүүд болон технигүүд! Уралан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшод! Арадай ажахын бүхы һалбаринуудта эрдэм, техникын дэбжэлтэ али бүхы аргаар түргэдхэгты, научна болон конструкторска ухаалан зохёолгонуудай хэмжээе дээшэлүүлэгты!

Коммунизм байгуулгын хэрэгтэ эрхим хубитаяа оруулжа байгаа совет эрдэм наукада алдар соло!

35. Литература болон искусствын ажал ябуулагшад, соёлой хүдэлмэрилэгшэд! Совет искусствын партийна, арадай шэнжэ шанарай тугые дээрэ үргэжэ ябагты, уран шадабари мэргэжэлээ улам нарижуулан һайжаруулагты, коммунизмын эдэбхитэй байгуулагшадые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ бэлиг шадабаряа зорюулагты!

36. Арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд! Һуралсалай шанар али бүхы аргаар дээшэлүүлэгты, арадай ажахыда хэрэгтэй мэргэжэлтэдые бэлдэхэ хүдэлмэреэ улам һайжаруулагты! Ургажа ябаа үетэниие коммунис ёһо заншалтайгаар, һуралсал болон ажалдаа үнэн шударгыгаар хандадаг байхаар хүмүүжүүлэгты!

37. Элүүрые хамгаалгын, физическэ культурын хүдэлмэрилэгшэд! Хүн зондо медицинскэ туһаламжа үзүүлэлгэ улам һайжаруулагты, бэе махабадай болбосоролые совет хүнүүдэй үдэр бүриин ажабайдалда улам эдэбхитэйгээр нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлэгты!

38. Революциин, дайнай болон ажалай ветеранууд! Өөһэдынгөө эрдэм мэдэсэ, дүй дүршэл залуушуулда дамжуулагты, совет арадай революционно, дайшалхы болон ажалай гурим заншалнуудай үндэһөөр залуу үетэниие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсагты!

39. Пионернүүд, һургуулиинхид! Совет Эхэ орондоо хани халуунаар дурлагты, һайнаар һурагты, ажалай дадал дүршэлнүүдые шудалагты! Ленинэй хэрэгэй түлөө, коммунизмын түлөө эдэбхитэй тэмсэлшэд болохоор бэеэ бэлдэгты!

40. Хүдэлмэришэн ангиин, бүхы ажалшадай марксистско-ленинскэ дайшалхы манлай, империализмда эсэргүү, эб найрамдалай, демократиин, национальна бэеэ даанхай байдалай болон социализмын түлөө эгэршэгүй тэмсэлшэдтэ — Коммунис болон хүдэлмэришэдэй партинуудта аха дүүгэй амар мэндэ.

41. Марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын бата үндэһэ һуури дээрэ бүхы дэлхэйн коммунистнуудай нэгэдэл болон жагсаал улам бэхижэг лэ!

42. Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

43. Социалис оронуудай арадуудта аха дүүгэй амар мэндэ! Уласхоорондын хүдэлмэришэн ангиин түүхэтэ туйлалта, империализмда эсэргүү тэмсэлэй шиидхэхы хүсэн, эб найрамдалай, демократиин болон социальна дэбжэлтын түшэг тулгуури — дэлхэйн социалис байгуулалта улам хүгжэг, бэхижэг лэ!

44. Социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай арадуудай бата нэгэдэл, пягта жагсаал мандаха болтогой!

Социалис интернационализмын тугые бүри дээрэ үргэе!

45. Ороноо бүрин хүсэдөөр сүлөөлжэ, түүхэтэ илалта туйлаһан, национальна нэгэдэлэй, эб найрамдалай болон социальна дэбжэлтын замаар бата найдамтайгаар дабшажа ябаһан баатар габьяата вьетнам арадта аха дүүгэй амар мэндэ!

Өөһэдынгөө оронуудай эрхэ сүлөө, бэеэ даанхай байдал аршалан хамгаалһан Лаосой, Камбоджын патриодуудта халуун амар мэндэ!

Индохитадай арадуудтай совет арадай тогтооһон хани барисаан мандаха болтогой!

46. Бүхы ажалшадай эрхэнүүдэй түлөө, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэгшэ — капиталис оронуудай хүдэлмэришэн ангида аха дүүгэй амар мэндэ!

47. Колониальна дарлалтын гэнжые таһа сохиһон, оронуудайнгаа бэеэ даанхай байдал бэхижүүлхын, социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэгшэ арадуудта халуун амар мэндэ!

48. Империализм ба расизмда эсэргүү, эрхэ сүлөөгэй ба национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэжэ байгаа колониальна болон дулдыданги оронуудай арадуудта халуун амар мэндэ!

49. Эб найрамдалай, демократиин болон социальна үнэн зүб байдалай түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэгшэд — эхэнэрнүүдэй уласхоорондын демократическа хүдэлөөндэ хабаадагшадта халуун амар мэндэ!

50. Дэлхэйн социалис байгуулалтын, уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй, арадуудые национальна, социальна талаарнь сүлөөрүүлхын түлөө тэмсэлшэдэй — революционно хүсэнүүдэй түгэлдэр холбоо барисаан улам бэхижэг лэ!

51. Түрмэнүүд болон фашис шоронгууд соо тамалагдан зобожо байһан, арадуудай сүлөөтэ байдалай түлөө, социализмын түлөө эрэлхэг тэмсэлшэдтэ аха дүүгэй амар мэндэ!

Хархис этэгээдүүдэй хаалтада байгшадта — эрхэ сүлөө!

52. Хархис фашис этэгээдүүдтэ эсэргүүсэн, эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэжэ байгаа Чилиин хүдэлмэришэн ангида, бүхы ажалшадта, демокрадуудта аха дүүгэй амар мэндэ!

Дэлхэйн арадууд! Чилиин патриодуудтай бүри бэхеэр һаналаа нэгэдэн дэмжэгты!

Луис Корваланда — эрхэ сүлөө!

Фашис хунтын шоронгуудта хаагдажа байһан бүхы хүнүүдтэ — эрхэ сүлөө!

53. Дэлхэйн арадууд! Дүтын Зүүн зүгэй бүхы гүрэнүүд болон арадуудта үнэн зүб, бата бэхи эб найрамдал тогтоохын түлөө, Израилиин эзэрхэг түримхэй ябуулгын хойшолонгуудые сүм усадхахын түлөө улам шангаар тэмсэгты!

Советскэ Союзай, Араб оронуудай арадуудай хани барисаан, харилсаа холбоон улам бэхижэн хүгжэг лэ!

54. Европын оронуудай арадууд! Ниитэ Европын зүблөөнэй баталан абаһан гол ёһонууд болон хэлсээнүүдэй бодото хэрэг дээрээ бүрин бэелүүлэгдэхын түлөө нэтэрүүгээр оролдогты!

55. Империалис эзэрхэг түримхэйшүүлһээ бэеэ даанхай байдалаа шэн габьяатайгаар аршалан хамгаалжа байгаа Кипрэй арадта халуун амар мэндэ!

Дэлхэйн арадууд! Кипрэй газар дайдаһаа гадаадын бүхы сэрэгүүдые гаргаха, газар дайдынь ойроо хүртэшэгүй байлгые, бэеэ даанхай байдалыень хүндэлхэ гэһэн эрилтэ табигты!

56. Хархис этэгээдүүдтэ эсэргүүсэн, оронойнгоо эрхэ сүлөөтэйгөөр, бэеэ даагаад, демократическа ёһоор хүгжэхын түлөө шэн габьяатайгаар тэмсэжэ байгаа Португалиин хүдэлмэришэн ангида, бүхы ажалшадта, демокрадуудта халуун амар мэндэ!

57. Азиин оронуудай арадууд! Гүрэнүүдэй хоорондын эб найрамдал, харилсаа холбоо, хүршэ ёһоной харилсаа батадхан бэхижүүлхын түлөө, Азида аюулгүй байдал хамтааран сахихын түлөө тэмсэгты!

58. Дэлхэйн арадууд! Уласхоорондын байдалай дахинаа хэзээдэшье шахардуу шанга болохогүйн түлөө тэмсэгты, эбэй ёһоор зэргэ оршолгын гол гуримуудые социальна ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй хоорондын харилсаануудай дүрим нормо болгохые оролдогты! Эб найрамдалай болон арадуудай аюулгүй байдалай дайсад — булимтаралгын, үһөө нэхэлгын болон хархис хүсэнүүдэй хорото ябуулгануудые элиршэлэгты!

59. Дэлхэйн арадууд! Хүсэ хэрэглэхэгүй гэһэн хараа бодолые уласхоорондын харилсаанай хуули болгохын түлөө, ядерна зэбсэгэй хэтын хэтэдэ хоригдохын түлөө шармайн тэмсэгты! Буу зэбсэг түргэнөөр бүтээлгые болюулхын түлөө, зэбсэгүүдые бүгэдэ ниитээрээ, бүрин хуряахын түлөө тэмсэгты!

60. Арадуудай эб найрамдалай, хани барисаанай, империализмда, хархис этэгээдүүдтэ, дайнда эсэргүүсэн тэмсэгшэ бүхы хүсэнүүдые эмхидхэн жагсаалгын политика — Советскэ Союзай ленинскэ гадаадын политика мандаха болтогой!

КПСС-эй XXIV съездын тодорхойлһон Эб найрамдалта программын хараа бодолнууд илан мандаг лэ!

61. Совет Социалис Республикануудай Союз — манай агуухэ Эхэ орон улам бэхижэг лэ, һалбаран мандаг лэ!

62. Марксизм-ленинизмын туг доро, Коммунис партиин хүтэлбэреэр — коммунизмын илалта тээшэ урагшаа!

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

РЕСПУБЛИКЫН ХҮДӨӨ АЖАХЫН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ БУРЯАДАЙ АССР-эй ХҮДӨӨ АЖАХЫН ГАБЬЯАТА МЕХАНИЗАТОР ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Хүдөө ажахын үйлэдбэриие хүгжөөхэ хэрэгтэ үндэр бүтээсэ туйлаһанайнь түлөө **Буряадай АССР-эй хүдөө ажахын габьяата механизатор** гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

Бадмацыренова Дыма Базаржаповнада — Хэжэнгын аймагай Чисаанын совхозой тракторист.
Веревкин Александр Петровичто — Хяагтын аймагай «Родина» колхозой тракторист.
Гармажапов Норбо Цырендоржиевичта — Зэдын аймагай Ленинэй орденто Борьёогой совхозой комбайнер.
Григорьев Евсей Марковичта — Бэшүүрэй аймагай «Рассвет» колхозой тракторист.
Дашинимаев Владимир Нижиловичтэ — Мухар-Шэбэрэй аймагай Суулгын совхозой тракторист.
Дондупов Найдан Дондуповичта — Хурамхаанай аймагай Аргадын совхозой тракторист.
Дугаров Макар Жамьяповичта — Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой комбайнер.
Жеравин Василий Ивановичта — Баргажанай аймагай Баргажанай совхозой тракторист.
Иванов Михаил Михайловичта — Бэшүүрэй аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой комбайнер.
Матвеев Федор Даниловичта — Загарайн аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой кукурузашадай звеное даагша.
Киселев Юрий Михайловичта — Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой тракторист.
Машеев Гонгор Дылыковичтэ — Зэдын аймагай Оёорой совхозой комбайнер.
Назимов Иван Дмитриевичтэ — Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой тракторист.
Пермяков Петр Александровичта — Кабанскын аймагай «Шергинский» совхозой тракторист.
Петров Анатолий Петровичто — Прибайкалиин аймагай «Зырянский» совхозой тракторист.
Солдатов Мирон Филимоновичто — Хориин аймагай Хүрбын совхозой тракторист.
Стулев Семен Яковлевичта — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозой комбайнер.
Фалилеев Гавриил Максимовичта — Бэшүүрэй аймагай «Победа» колхозой тракторист.
Цыденов Цыретор Найдановичта — Захааминай аймагай Михайловкын совхозой тракторист.
Шумков Виктор Павловичта — Яруунын аймагай «Комсомольский» совхозой комбайнер.
Эрдынеев Сергей Гармажаповичта — Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой комбайнер.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
1975 оной октябриин 10.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

РЕСПУБЛИКЫН ХҮДӨӨ АЖАХЫН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ БУРЯАДАЙ АССР-эй ГАБЬЯАТА МАЛШАН ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Хүдөө ажахын үйлэдбэриие хүгжөөхэ хэрэгтэ үндэр бүтээсэ туйлаһанайнь түлөө **Буряадай АССР-эй габьяата малшан** гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

Абмаева Галина Демидовнада — Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозой һаалишан.
Балданов Эрдыни Базаровичта — Хурамхаанай аймагай Гааргын совхозой хонишон.
Бандаев Данзан Чимитовичтэ — Улаан-Үдын аймагай «Заветы Ильича» совхозой хонишон.
Ванжилов Радна Галсановичта — Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
Генинов Жалсан Эрдынеевичтэ — Хэжэнгын аймагай Хэжэнгын совхозой хонишон.
Гребенщикова Евдокия Самсоновнада — Улаан-Үдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан.
Гургумов Лубсан Батуевичта — Зэдын аймагай «Октябрьский» совхозой хонишон.
Дружинин Георгий Кузьмичта — Прибайкалиин аймагай «Прибайкальский» совхозой гахайшан.
Ендонова Должид Сыреновнада — Ахын аймагай «Коммунизм» колхозой һаалишан.
Жигмитов Петр Цыреновичтэ — Яруунын аймагай Нарһатын совхозой мал адуулагша.
Калашников Геннадий Трофимовичта — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Забайкалец» совхозой хонишон.
Митрофанова Лидия Ивановнада — Улаан-Үдын аймагай Улаан-Үдын шубуунай фабрикын шубуушан.
Самбуев Михаил Сандаликовичта — Захааминай аймагай Енгорбойн совхозой мал адуулагша.
Сизых Акулина Афанасьевнада — Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой һаалишан.
Сундуев Дашинима Буодиевичта — Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишон.
Сухоева Сэсэг Бадмаевнада — Загарайн аймагай Эрхирээгэй совхозой һаалишан.
Танганов Карп Манхаевичта — Хориин аймагай Хориин совхозой хонишон.
Цырендоржиева Долгоржап Доржиевнада — Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой тугалшан.
Шигаева Устинья Ивановнада — Кабанскын аймагай Кабанскын совхозой һаалишан.
Южикова Прасковья Федоровнада — Хяагтын аймагай «Пограничный» совхозой гахайшан.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
1975 оной октябриин 10.

Альган дээрэм
Алтан залаа —
Ажалша гарайм
Амжалтын һалаа.
Арад түмэнэйм
Амтан дээжэ —
Бүмбэрсэг дэлхэйе
Бүһэлэн бүрхөөжэ,
Амгалан сагай
Наран доро
Арюухан долгёо
Эбхэрүүлэг ходо!

МАНАЙ БЭЛЭГ

Эдэ үдэрнүүдтэ манай колхоз таряа хуряалгаяа дүүргэбэ гээшэ. Гектар бүриһөө дунда зэргээр 18 центнер ороохо суглуулжа, колхозойнгоо амбаарта 114 мянган центнер таряа оруулһан байнабди. Иигэжэ энэ жэлэймнай уялга амжалтатай дүүргэгдэбэ. Гүрэндэ 45 мянган центнер ороохо худалдаха түсэбтэй һаа, 20 мянга гаран центнерынь тушаагдаа. Энэшье уялгаяа саашадаа амжалтатай дүүргэхэбди гэжэ һанагдана. Юуб гэхэдэ, гүрэндэ таряа тушаалгамнай үргэлжэлһөөр. Таряа хуряалгада хабаадаһан дүрбэн тракторна тарян ажалай бригада бултадаа һайнаар хүдэлжэ, ехэхэн амжалтануудые туйлаа. Жэшээнь, 1-дэхи бригада 2334 гектар полиһоо 43217 центнер гэхэ гү, али гектар бүриһөө 18,5 центнер ороохо суглуулжа, колхоз соогоо түрүүлээ. Энэ бригадые М. Антонов даадаг. Комбайнернууд С. Стулев, Г. Тихонов, А. Рыжков, И. Крылов гэгшэд 4—5 мянган центнер ороохо суглуулһан байна. Бусадшье комбайнернууд түрүүшүүлһээ холо гээгдээгүй.

Мүнөө 2 мянга гаран гектар намарай паар хахалагдаа. Ерэхэ жэлэй ургасын хүрэнгэ хаагдаад, сэбэрлэгдэжэ байна.

Үбһэ, тэжээл нёдондоноймхидо орходоо яһала ехые бэлэдхээбди. Үбһэ 14000, сенаж 7450, ногооной гурил 3000 центнер, силос 8000 тонно бэлэдхэгдээ.

Хүдөө ажахын шухала продуктнуудые гүрэндэ тушааха табан жэлэйнгээ түсэб дүүргээбди. Түгэсхэхы жэлэй дүүрэтэр түсэбһөө гадуур һү 3000, мяха 600 центнер тушааха аргатайбди. Ороохо, хартаабха тушааха түсэбнай 1974 ондо дүүрэһэн байна.

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй һайндэрые нимэл амжалтануудаар угтажа байна гээшэбди.

Е. ИВАНОВ.
Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозой түрүүлэгшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Искра» колхозой таряалан дээрэ. Дундань колхозой түрүүлэгшэ Е. В. Иванов.
С. БАЛДУЕВАЙ фото.

КПСС-эй XXV съездэдэ эрхим бэлэг

Алхагсаяа жэгдээр хурдадхая

ХҮДӨӨ АЖАХЫМНАЙ ХУРДАНААР ХҮГЖЭГ ЛЭ!

А. МОДОГОЕВ,
КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь

Манай орон мүнөөдэр хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна үдэрые тэмдэглэжэ байна. Гансашье түгэсхэхы жэлэй бэшэ, бүхы табан жэлэй социалис уялгануудые дүүргэхын түлөө тэмсэлэй шиидхэхы үедэ хүдөөгэймнай ажалшад hайндэрөө тэмдэглэхэнь.

Хэнэйшье мэдэhээр, табан жэлэй түрүүшын дүрбэн жэлдэ сагай уларил таарамжагүй муу байжа, республикымнай хүдөө ажахыда зарим тэды бэрхэшээл ушаруулаа. Илангаяа ган гасуур, уhа үер боложо, газар тариалан, мал ажалда горитойхон хохидол тохёолдуулаа. Тэрэнэй хойшолонгуудые усадхахын тула ехэхэн хүсэ, зөөри гаргаха ушартай бологдоо. Гэбэшье гүрэнэй ехэ туhаламжын ашаар, колхоз, совхозуудай материально-техническэ баазын бэхижэhэнэй, колхознигууд болон совхозуудай хүдэлмэришэдэй, мэргэжэлтэдэй шэн зоригто ажалай ашаар республикымнай хүдөө ажахы эдэ жэлнүүдтэ саг үргэлжэ урагшаа дабшажа, хүдөө ажахын үйлэдбэриин бүхы hалбаринууд, илангаяа мал ажал амжалтатайгаар хүгжөөгдэжэ байгаа. Мал ажалай продуктнуудые үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдаха табан жэлэй гол даабаринуудаа колхоз, совхозууднай амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

Энэмнай үнгэрhэн жэлнүүдэй гол дүн болоно.

Юhэдэхи табан жэлэй туршада республикын хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ хахад миллиард шахуу түхэригэй капитальна мүнгэ зөөри hомологдоо гэхэ гү, али энэнь наймадахи табан жэлэйхидэ орходоо 200 миллион түхэригөөр ехэ болоно. Колхоз, совхозуудые техническэ талаарнь улам зэбсэгжүүлхэ, газарай үрэжэл hайжаруулха, шубуудай фабрика болон мал ажалай томо байра-комплекснуудые бариха хэрэгтэ капитальна мүнгэ зөөри hомололго хараа байса hайжараа. Республикын ажахынуудта hүүлэй үедэ хүсэ ехэтэй К-700 тракторнууд болон таряа сэбэрлэхэ орёо нарин машинанууд, үбhэ тэжээл бэлэдхэхэ, буйлуулха мүнөөнэй оньhон агрегадууд, фермэнүүдые гүйсэд оньhожоруулха шэнэ түхеэрэлгэнүүд олон болоно. Үйлэдбэридэ электрын элшэ хүсэ бүри ехээр хэрэглэхэ хүдэлмэри хурданаар ябуулагдана. Эдэ бүгэдэ хүдөө ажахын бүхы үйлэдбэриин технологиие үндэhөөрнь хубилгана.

Газарай үрэжэл hайжаруулха мелиоративна барилганууд ехээр хэгдэдэг болоо. Мүнөө республика дотор гол түлэб тусхай томо сорго хоолойнуудаар уhа бүлүүр станцинуудаар гаргажа, газар уhалха түхеэрэлгэнүүд баригдана. Энээнэй ашаар газарай үрэжэл hайжаруулха талаар хэгдэhэн хүдэлмэриин аша үрэ үгэсэнь hураггүй ехэ болоо. Олон жэлдэ хэрэглэгдэхэ hайжаруулагдаhан, уhалагдадаг бэлшээри улам олоор баригдадаг боложо байна. КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1973 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдтэй зохилдуулан, республика дотор мал ажалай томо оньhожоруулагдаhан фермэнүүд болон комплекснуудые шэнээр бариха, шэнэдхэн заhабарилха олон жэлэй ехэ программа бэелүүлэгдэнэ. Энээнэй ашаар хүдөө ажахын үйлэдбэрииe томодхохо, тусхай мэргэжэлтэй болгохо, ашаг үрыень бүри дээшэлүүлхэ зорилго шиидхэгдэнэ. Эдэ хараалагдаhан хүдэлмэриин ехэнхинь хүсэндөө хүргэгдөө. Жэлдээ 1,2 миллион нугаhанай дальбараа дэгжээхэ Кабанскын нугаhанай фабрика нёдондо ашаглалгада оруулагдаа. Жэл соо 3 миллион тахяа тэжээхэ Загарайн бройлерно фабрика баригдажа байна. Мүн галуунай хоёр комплекс, тус тустаа жэл соо 24 мянган гахай шахан таргалуулха гурбан комплекс, hү шэмэ ехэтэй гунжадые түлжүүлхэ Ивалгын мал ажалай городок баригдажа байнхай. Табан жэлэй үнгэрhэн үе соо колхоз, совхозуудта миллион үхэр малай, шубуудай байха шэнэ байранууд баригдаа.

Республика доторнай үхэрнүүдые түргэнөөр түлжүүлжэ шахаха, шубуунай мяха ехээр абадаг болохо талаар түрүү дүй дүршэл үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэ. Тэрэшэлэн хонидые шахан таргалуулдаг болохо тушаа түрүүшын алхам хэгдээ.

Энээнэй ашаар мяхан ехээр абтахаhаа гадна, мал ажалай бүхы hалбаринуудай үрэ дүнгэйнь шанар эрид hайжарха байна.

Юhэдэхи табан жэлэй туршада бүхы түрэлэй адууhа малай тоо толгой хараа байса олошорбо. Жэшээнь, 1970 онойхитой сасуулбал, байгша ондо эбэртэ бодо малай тоо 17 процентээр, гахайнууд — 38, шубууд — 42 процентээр олошороо. Илангаяа хонин ажалнай аша үрэтэйгөөр хүгжэнэ. Мүнөө колхоз, совхозуудта 2 миллион хонин hүрэг харууhалагдана гэхэ гү, али 1970 онойхидо орходоо 230 мянган толгойгоор олон болоо.

Эдэ жэлнүүдтэ бүхы дэрэээ мал ажалые эрхилэлгэ, илангаяа адууhа малай харууhа, тэжээлые эмхидхэхэ гүрим hайжараа, мяха, hү үндэгэ абаха технологи нарижуулагдаа. Мал ажалай продуктнуудые промышленна аргаар үйлэдбэрилхэ гүрим хаа хаанагүй үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болонхой. Эдэ бүгэдын ашаар эдеэ хоолой зүйлнүүдые гүрэндэ худалдалга эрид дээшэлээ.

Даб дээрэ харахада, юhэдэхи табан жэлэй туршада мяха худалдалга наймадахи табан жэлэй жэл бүхэнэй дунда зэргын хэмжээнhээ 42 процентээр, hүн — 11, ноохон — гурбанай нэгэ хуби, үндэгэн — хоёр хахад дахин ехэ байхаар хараалагдана.

Ороohо таряа болон тэжээлэй бусад ургамалнуудые тариалан дээрэ ехээр ургуулха, сабшалан, бэлшээриин ургаса дээшэлүүлхэ талаар хэгдэhэн хүдэлмэриин ашаар мал ажалнай жэл бүри ургашатайгаар хүгжэжэ байна гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Хүдөө ажахын бүхы ургамалнуудай ургасые дээшэлүүлхэ, ороohо таряа ехээр абадаг болохын тула эдэ эдэ жэлнүүдтэ колхоз, совхоз бүхэндэ тариалан үргэдхэхэ, тарилгын газарай хубаарилгые hайжаруулха, хүрьhэнэй hалхи, уhанhаа гэмтэлгэтэй тэмсэхэ, тариалан, сабшалан, бэлшээри дээрэ олон жэлэй ногоо тариха талаар ехэхэн хүдэлмэри хэгдээ. Эдэ хэмжээнүүдэй ашаар газар тариалан эрхилэлгэ бүхы дээрээ hайжаруулагдажа, урдахи табан жэлэйхитэй сасуулбал, ороohо тариан болон бүхы тэжээл ехээр абтадаг болоо.

Хүдөө нютагуудта ажаhуудалай-социальна болон соёл, гэгээрэлэй барилга ехээр хэгдэнэ. Табан жэлэй үнгэрhэн жэлнүүдтэ шэнэ hургуули, клуб, хүүгэдэй сад-яслинууд, интернадуудай, хүнэй хэрэглэмжэ хангаха комбинат болон худалдаа наймаанай, мүн социальна, соёл культурын шэнэ предприяти, эмхи зургаануудай баригдаhан тосхон hууринуудые тооложо барахын аргагүй.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриин ургахатай хамта, колхознигууд болон совхозуудай хүдэлмэришэдэй hуудал байдал улам түбхинэмэ hайн, баян дэлгэр боложо байна.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриие саашадань аша үрэ ехэтэйгээр, үргэн дэлисэтэйгээр хүгжөөхэ, тэрэниие индустриальна сэхэ шууд замда оруулха талаар партиин зохёоhон хараа шугамай удаа дараалан бэелүүлэгдэжэ байhанай ашаар лэ хүдөөгэй ажалшадай hуудал байдалда, экономикодо ехэ хубилалта туйлагдаа. Арадай ажахын бүхы hалбаринуудые саашадань эрид хүгжөөхын тула бии байhан бүхы арга боломжонуудые дүүрэнээр хэрэглэхэ шухала гэжэ КПСС-эй Центральна Комитет, Совет правительство манай ороной бүхы ажалшадые уряална.

Республикымнайшье хүдөө ажахыда хэрэглэгдээгүй арга боломжо ехэ. Газар тариалангаа үшөөл hайнаар эрхилдэг болохын тула механизаторнууд, таряашад, түбхын түрүүн агрономууд ехэхэн ажал хэхэ зэргэтэй. Тариалангай гектар бүриhөө шадаал hаа ехэ таряа, хартаабха, овощ болон бусад ургамалнуудые абаха гээшэ тэдэнэй гол зорилго болоно. Илангаяа уhалагдадаг газараа hайнаар ашаглаха, тариалангай хүрьhые hалхинда үлеэлгэжэ, уhанда нуража гэмтэлгэhээнь хамгаалха, түрүү агротехникэ үргэнөөр нэбтэрүүлхэ асуудалда газар тариалан эрхилдэг бүхы хүдэлмэрилэгшэд анхаралаа хандуулха болоно.

Эхэ малай тоо толгойе олошоруулха, түл олоор абаха, малай hубайралгые, гарзалалгые эрид үсөөрүүлхэ, үхэр малые hайнаар шахан, бэлшээн таргалуулха хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэжэ шадаа hаа, мал ажалые түргэнөөр хүгжөөхэ ехэхэн арга боломжо байна. Мүн үйлэдбэриие томодхожо, тусхай шэглэлтэй болгоод, мяха, hү, үндэгэ, ноohо абалгые промышленна үндэhэ hуури дээрэ табиха хэмжээнүүдые удаа дараалан бэелүүлхэ болонобди. Эдэ нөөсэлгэ болон арга боломжонуудые дүүрэнээр хэрэглэхэ гээшэ партийна организацинуудай, совет органуудай болон бүхы хүдөөгэй ажалшадай гол зорилго болоно.

Манай республикын хүдөөгэй ажалшад энэ жэлдэ ажалдаа шэнэ илалтануудые туйлажа, өөhэдынгөө hайндэрые угтаба.

Шубуудай фабрикануудай болон шубуу үсхэбэрилдэг фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд бүри июль hарада эгээн түрүүлэн табан жэлэйнгээ түсэб дүүргээ. Мүнөө тэдэнэр байгша ондо 100 миллион үндэгэ абажа, гүрэндөө худалдаха табан жэлэй түсэбhөө гадуур 55 миллионhоо үсөөн бэшэ үндэгэ Эхэ орондоо үгэхын түлөө тэмсэнэ.

Тэдэнэй удаа хонин ажалай хүдэлмэрилэгшэд ехэ амжалта туйлаа. Тэдэнэр гүрэндэ ноohо худалдаха табан жэлэйнгээ даабариие август hарада дүүргээ hэн. Байгша ондо 74.412 центнер ноohон гүрэндэ худалдагдаа. Колхоз, совхозууднай энээнhээ урагша нимэ ехэ ноohо хэзээдэшье худалдаагүй юм. Тиигэжэ Буряад оронойнай хонишод табан жэлэй эхинhээ хойшо гүрэндөө 34 мянган тонно эрхим шанартай ноohо үгэбэ.

Хурьгадые олоор түлжүүлхэ, ноohо ехээр хайшалха талаар эгээл эрхим үрэ дүн туйладаг манай суута хонишод, Социалис Ажалай Геройнууд Г. Л. Рабдаев, Г-С. Г. Цыремпилова, мүн ажалаа арбан хургандаа адли мэдэхэ болоhон хонишод Д. Я. Свистунов, Ц. А. Бадмаева, М. А. Брылева, Ц. Б. Цыденова, Б. Г. Банзаракцаева болон олон тоото түрүүшүүлэй ажалай баатаршалга, гайхамшагта мэргэжэлые республикымнай ажалшад hайн мэдэхэ болонхой.

hү haалиин фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдшье hайнаар хүдэлөө. Тэдэнэй оролдосото ажалай ашаар гүрэндэ hү худалдаха юhэ hарын түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдээ. Мүнөө тэдэнэр табан жэлэйнгээ даабариие Агуу ехэ Октябриин 58-дахи ойн hайндэр болотор дүүргэхээр тэмсэнэ. Эрхим haалишад, Социалис Ажалай Герой Н. Л. Тадвашкина (Сэлэнгын совхоз), Ленинэй хоёр орденто haалишан Л. Н. Седых («Байгал» ажахы), Д-Г. Очирова, Б. Р. Гомбоева (Ивалгын туршалгын ажахы), М. Е. Нечкина (Кабанскын совхоз) болон бусад эрхимүүднай баhал урда жэлнүүдэйхидэл адли социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябана.

Энэ жэлдэ механизаторнууд, таряашад, луговодуудай габшагай ажалай ашаар бараг hайн ургаса ургуулагдаа. Табан жэлэй түрүүшын жэлнүүдэйхидэ орходоо энэ жэлдэ тариан, хартаабха, овощ, мүн шэмэтэ болон бүдүүн тэжээл hураггүй ехэ суглуулагдажа абтаа.

Эхэ оронойнгоо амбаарта 200 мянган тоннohоо бага бэшэ таряа оруулха гээшэ манай hайн hайхан уялга гэжэ республикымнай хүдөөгэй ажалшад тоолоно. Мухар-Шэбэрэй таряашад — 41 мянган тонно таряа, Зэдын аймаг — 39,5 мянган тонно, Бэшүүрэй ажахынууд — 30 мянган тонно, Хяагтын аймаг 23 мянган тонно таряа гүрэндэ худалдаха юм. Кабанскын, Хэжэнгын, Сэлэнгын, Түнхэнэй, Хоринн аймагуудай ажахынууд гүрэнэй түсэбөөр хараалагдаhанhаа hураггүй ехэ таряа гүрэндэ худалдаха байна.

Эрхим амжалта туйлаhаарнь Зэдын аймагай Ленинэй орденто Борьёогой совхозойхидые hаяхан партиин областной комитет, республикын правительство амаршалаа. Тариалангай ургасые дээшэлүүлхэ, хуряалгын бүхы хүдэлмэриие гүримтэй hайнаар эмхидхэжэ, таряагаа түргэнөөр хуряажа абаха талаар эндэхид ехэ хүдэлмэри хээ. Гектар бүриhөө 16 центнерhээ дээшэ ургаса абаа. Совхозой коллектив гүрэндэ 80 мянган центнер таряа худалдаха уялгаа болзорhоонь урид дүүргээд. Эхэ оронойнгоо амбаарта хамта 100 мянган центнерhээ бага бэшэ таряа оруулха гэhэн шэнэ, дээшэлүүлэгдэhэн уялга абаа.

Хяагтын аймагай «Родина» колхоз баhал таряагаа түргэн хуряажа дүүргээ. Тус ажахын таряашад бүхы 6000 гектар тариалангай га бүриhөө 20,5 центнер ургаса хуряагаа. Республикын түрүү ажахынуудай жэшээгээр эндэхид урид абаhан уялгаа шэнэлжэ, гүрэндөө 55 мянган центнерhээ бага бэшэ таряа худалдаха гэжэ шиидээ. Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхоз Эхэ оронойнгоо амбаарта 50 мянганhаа бага бэшэ, Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз — 40 мянган центнер таряа оруулха юм. Республикынгаа абаhан уялгаяа дүүргэхэ хэрэгтэнь Хяагтын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ, «Дружба», Зэдын аймагай «Коммунизм», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд, Бэшүүрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз, Бэшүүрэй совхоз, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Родина», «Заганский» колхозууд, Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз, тэрэшэлэн «Эрдэм», «Одон», «Заречный», Хяагтын Чиаанын, Шергинскэ болон бусад олон ажахынууд ехэхэн хубитаяа оруулха байна.

1975 оной таряа хуряалгын халуун үе соо техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэжэ, габшагай шанга ажалай жэшээ харуулhан хэдэн зуун механизаторнууд социалис мүрысөөндэ шалгаржа гарана. Ургаса түргэнөөр хуряаха мүрысөө үүсхэhэн Борьёогой совхозой комбайнер Норбо Цырендоржиевич Гармажапов комбайнаараа 10.983 центнер таряа сохёо. Хяагтын аймагай «Родина» колхозой комбайнер Яким Иванович Кузьмин 8.840 центнер таряа сохибо. Энэ аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой комбайнернууд аха дүүнэр Фёдор, Николай Аносовтон нэгэ комбайнда хүдэлжэ, 716 гектар хуряагаа, 13 мянган центнер таряа сохёо. Бэшүүрэй совхозой бэрхэ комбайнернууд С. М. Федотов, П. Г. Григорьев гэгшэд эрхим үрэ дүн туйлаа. 1.268-дахи автоколоннын жолоошон П. А. Кравцов хуряалгын үедэ 17.540 центнер таряа зөөhэн байна.

Ургаса хуряалгын үедэ машина техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэhэн түрүүшүүлые дурдаха болоо hаа, олон. Баян ургасын хуряалгын түрүүшүүлэй гайхамшагта ажалые олоной дунда үргэнөөр харуулха, бодото hайн сэгнэлтэ үгэхэ гээшэ партийна организацинуудай үдэр бүриин анхаралда байха асуудал болоно. Байгша ондо хартаабха, овощ ургуулагшад hайнаар хүдэлөө. Тэдэнэй оролдолгын ашаар хартаабха, овощ ехээр бэлэдхэгдэжэ, эдэ продуктаар республикын хүн зоной хэрэглэмжэ hайнаар хангагдаха аргатай болобо. Энээнhээ гадна, 10 мянган тонно хартаабха, овощ ороной ондоо областьнуудта эльгээгдээ. Улаан-Үдын, Кабанскын, Мухар-Шэбэрэй, Бэшүүрэй аймагууд хартаабха, овощ худалдаха түсэбые дүүргэлгэдэ эгээл ехэ хубита оруулаа. Манай хартаабхашад, огородшодой мэргэжэл шадабариин ургажа байhаниие энэ дүн гэршэлнэ. Байгша ондо хартаабха, овощ үнгэрhэн жэлнүүдэйхиhээ hураггүй ехэ абтаба.

Кабанскын совхозой мэдээжэ хартаабхашан нүхэр Хлыстовэй оньhожоруулагдаhан звено түрүүшынхеэ 200 центнерэй ургаса абаба. Энэ звено 50 гектар газарай га бүхэнhөө 210 центнер хартаабха ургуулаа.

Мүнөө жэлдэ республикымнай бүхы ажалшад ургаса хуряалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсаа гэхэдэ ехэшье алдуу болохогүй. Улаан-Үдэ хотын предприяти, эмхи зургаануудай коллективүүд, студентнэр болон hурагшад үбhэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ, хартаабха, овощ хуряалгада, ороohо сэбэрлэлгэдэ хабаадажа, ехэхэн ажал хээ. Республикын транспортын предприятинууд, тэрэшэлэн мандa туhалхаар эльгээгдэhэн Орловско, Курска областьнуудай механизаторнууд, Оренбургын областиин автомашинануудай жолоошод колхоз, совхозуудтамнай тон ехэ туhаламжа хүргөө.

Тон ехэ туhаламжа хүргэhэнэйнь түлөө ургаса хуряалгада хабаадалсаhан бүхы хүнүүдтэ партиин областной комитет, республикын правительство гүнзэгы баясхалан хүргэнэ.

Үбэлжэлгын үедэ үйлэдбэридөө бүри ехэ ургалта туйлахаар hайн үндэhэ hуури табяад, республикымнай колхоз, совхозууд табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй дүрбэдэхи кварталда оробо. Колхоз, совхозуудай фермэнүүдтэ адууhа мал, шубууд нёдондоной энэ үеынхиhөө олон үбэлжэхэеэ байна. Диилэнхи олон ажахынууд үбhэ тэжээлээр урдынхиhаа элбэг үбэлжэлгэдэ орохонь гэжэ дээрэ хэлээ hэм.

КПСС-эй болохоёо байгаа XXV съездэдэ бэлэдхэлэй үедэ ажалшадай эдэбхи үүсхэл улам бадаржа, социалис мүрысөөн шэнэ хүсэтэйгөөр улам үргэнөөр дэлгэрбэ. Ур дамнай байhан зайлашагүй шухала хүдэлмэриие түргэнөөр дүүргэжэ, ажахын жэлые hайнаар түгэсхэхэ хэрэгтэ ажалай коллективүүдэй бүхы хүсые элсүүлхэ талаар партийна организацинууд, совет болон хүдөө ажахын органууд, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд эмхидхэлэй ехэхэн хүдэлмэри ябуулха зэргэтэй. Үшөө дүүргэгдээгүй ажал ехэ байна. Тариалан дээрэ сутлуулагдажа абтаагүй hолоомо, зелёнко, хуряагдаагүй корнеплодууд үшөөл ехэ хэбтэнэ. Мүн хартаабхын, овощой ургалмалнуудай эшэ намаа, бусад тэжээл дууhан суглуулжа абаха хэрэгтэй. Энэ хүдэлмэриие эрид түргэдхэжэ, эдэ тэжээлые суглуулжа, фермэнүүдтэ зөөхэ, нягтаар бүридхэхэ, хадагалха, гамтай наринаар гаргашалха шухала. Хүйтэн болохоhоо урда тарианай үрэhэ хүрэнгэ сэбэрлэхэ, хадагалха, намарай паар хахалха, техникээ удааруулангүй бэлдэжэ, ерэхэ хабарай тарилгада хүдэлхөөр заhабарилжа эхилхэ хэрэгтэй.

Колхоз, совхозууд жэлэй дүүрэтэр гүрэндэ үшөөл ехэ мяха, hү, үндэгэ худалдаха байна.

Үнгэрhэн август, сентябрь hаранuудта Зэдын, Ярууна, Баргажанай, Түнхэнэй, Улаан-Үдын аймагуудай зарим ажахынууд hү haалияа хараа байса доошолуулаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Жэлэй дүрбэдэхи кварталда hү haалиие эрид дээшэлүүлхын тула эдэ аймагуудай фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд, зоотехнигүүд болон ветеринарнууд ехэхэн оролдолго гаргаха зэргэтэй. Тиигэжэ ерэхэ үбэлжэлгын үедэ үнеэдэй hү шэмэ эрид дээшэлүүлэгдэхэ болоно. Багаханшье саг гээнгүй, бүхы ажахынуудай фермэнүүдтэ үнеэдые дулаан байрадань байлгажа, дүүрэн рационоор эдеэлүүлжэ эхилхэ саг ерээ.

Мухар-Шэбэрэй, Хэжэнгын, Сэлэнгын, Зэдын болон бусад хэдэн аймагуудай зарим ажахынууд гүрэндэ үшөөл горитойхон мяха үритэй. Энэ жэлэй декабрь hарада, ерэхэ жэлэй түрүүшын кварталда гүрэндэ худалдахын тула үхэрнүүдые, гахай болон хонидые шахан таргалуулха, түл олоор абаха шухала хэмжээнүүдые бэелүүлхэ тушаа бүхы аймагуудай ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд оролдохо ёhотой.

Малай фермэнүүдые эртэнhээ hайнаар бэлдэhэнhээл үбэлжэлгэ амжалтатайгаар үнгэргэгдэхэ байhаниинь элитэ. Үхэр малай байрануудые ойрын үдэрнүүдтэ заhабарилжа бэлэн болгохо, тэжээл буйлуулха цехүүдые хүдэлгэжэ эхилхэ, фермэнүүдтэ хүдэлхэ малшад болон механизаторнуудые хүсэдөөр бүридхэхэ байна.

КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын тула урмашан эрмэлзэжэ, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд абаhан социалис уялгаяа, колхоз, совхозуудай урда байhан ехэ зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлэн хүдэлхэ байhаниинь лабтай.

ЗУНАЙ hаран[...] ехээр hааха, ма[...] таргалуулха соци[...] рысөөндэ эхи [...] Яруунын совхо[...] шад абаhан уял[...] рэтэй түрэтэйгөө[...] гээ. Эндэхи ол[...] лишад hү hаах[...] жэлэйнгээ түсэб[...] hоо урид бэелүү[...] нэрэй дунда [...] М. Ж. Батому[...] Б. Д. Дылыкова[...]

ЗУРАГ ДЭЭР[...] нын совхозой тү[...] лишад (зүүн [...] В. В. Климова, М[...] томункуева, Б. Д[...] кова, Г. С. Княже[...] Егнинова.

Ц. ЦЫРЕНЖАП[...]

ТҮРҮҮШҮҮЛ ХӨӨРЭНЭ:

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна үдэртэй дашарамдуулан, манай газетын корреспондент Д. Дылгыров республикын аймагуудай хүдөө ажахын хэдэн түрүүшүүлдэ хандажа, удаадахи асуудалнуудта харюусахыень гуйба.

Юhэдэхи табан жэл соо ямар амжалтануудые туйлабат?

Энэ хугасаа соо танай хуби заяанда ямар hайхан юумэн болооб?

Саашадаа ямар зорилго, түсэбүүдые урдаа табинабта?

ЕНДОН АБИДУЕВИЧ РЕНЧИНДОРЖИЕВ, Хоринн аймагай Анаагай совхозой луговод:

— Хэдэн жэлэй турша соо совхозойнгоо луговодуудай бригада даажа ябана гээшэб. Бригадымнай мэдэлдэ арбаад трактор, бусад техникэ бии юм. Зомнайшье эбтэй эетэйгээр, хүсэ шадалаа гамнангүй хүдэлдэг aаб даа. Тиигэжэ өөhэдөө сабшалангаа hайжаруулха хүдэлмэри хээд, hүүлдэ ургасыень хуряагаад абадаг байнабди. Энэшье жэл 7900 центнер үбhэ бэлэдхэжэ, абаhан уялгаяа холо үлүүлэн дүүргээбди.

Бидэ ехэнхидээ холын сабшалан дээрэ хүдэлдэг зон гээшэбди. Тиихэдээ өөhэдынгөө радио шагнажа, телевизор хаража, гүрэн түрэ соомнай боложо байhан hайн hайхан хубилалтануудта баясан ябадагбди. Энэ хубилалтанууд манайшье ажаhуудалые hайхан болгоно ха юм.

Манай коллектив партиин XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын тула мүрысөөнэй үүсхэл гаргаа юм. Мүнөөнhөө сабшалангаа улам hайжаруулжа, ерэхэ жэл бүри ехэ тэжээл бэлэдхэхэ зорилготойбди.

СВЕТЛАНА НИМАЕВНА БАНАЕВА, Хурамхаанай совхозой ахалагша хонишон:

— Би олон жэл хонишоноор хүдэлнэб. Зүгөөр hүүлшын табан жэл соо илангаяа hайнаар хүдэлхые оролдооб. Иигэжэ, юhэдэхи табан жэл соо 2470 хурьга абаха түсэбтэй hаа, 2799 хурьга абаhан байнаб. Хониной түрэлгын үедэ минии нүхэр Владимир намда ехэ туhа хүргэдэг юм. Ерэхэ жэл 612 хони түрүүлхэбди. Тэдээндээ мүнөө өөрөө искусственна аргаар үрэжүүлгэ хэжэ байнаб.

Энэ табан жэл соо хуби заяандамни ехэ хубилалтанууд болоо. Басагатай болооб. Советскэ Союзай Коммунис партиин гэшүүндэ абтааб. Коммунист гэhэн үндэр нэрэ зэргээ бүхы наhаараа дээрэ үргэн ябахые оролдохоб.

Арбадахи табан жэлэй эхиндэ 100 эхэ хонин бүриhөө 100 хурьга абажа түлжүүлхэ түсэбтэйб. Энэмни Коммунис партиин XXV съездэдэ зорюулhан минии бэлэг болохо юм.

АНДРЕЙ БАДМАЕВИЧ ЦЫРЕНОВ, Захаминай аймагай Хамниин совхозой үхэршэн:

— Бүхы наhаараа гэр бүлөөрөө мал ажалда хүдэлhэн хүн гээшэб. Тиигээд адаглажа байхадам, жэл ерэхэ бүри хүн зоной, илангаяа малшадай ажаhуудал эли бодо hайжаржа байна. Би мүнөө шахан таргалуулха мал адуулдаг хүм. Тиихэдээ холын бэлшээринүүдтэ сагаа үнгэргэдэг гээшэб. Зүгөөр хүн зонhоо таhархайгаа ойлгошогүйб, Автоклуб, магазин, эмшэд, ерэжэ манаа хүхеэжэ, эд бараагаар хангажа, элүүр энхыемнай шалгажа байдаг гээшэ. Ажал тухайдаа хэлэхэ болоо hаа, энэ табан жэл соо hайнаар лэ хүдэлхые оролдогдоо. Тиигэнгүй аргагүй, өөрөө коммунист хүн ха юмбиб. Мүнөө жэл 217 үхэр шахан таргалуулжа, гүрэндэ тушаагааб. Буруун бүхэмни сүүдхэдээ 1372 граммаар шэгнүүрээ нэмээhэн байна.

Харууhалжа байhан малаа гобир тарган болгоод, гүрэндэ тушаахадаал сэдьхэлээ ханадаг, баярладаг хүн гээшэб.

Саашадаашье улам hайнаар хүдэлжэ ябахые оролдохо бэзэб. Гадна, үхибүүдээ эрдэм бэлигтэй зон болгохо хүсэлтэйб.

АНАТОЛИЙ ИВАНОВИЧ КОЛМАКОВ, Баргажанай аймагай Баргажанай совхозой механизатор:

— Юhэдэхи табан жэл соо яhала hайн хүдэлжэ байнаб. Энэ жэлшье 4300 центнер ороohо хадажа, абаhан уялгаяа үлүүлэн дүүргээб. Газар хахалалгаар табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэнхэйб. Таряа хуряалгаар жэл бүриингөө даабари ходол үлүүлэн дүүргэжэ ябааб.

Энэ табан жэл соо хуби заяандамни олон лэ баясхаланта hайхан юумэнүүд болоо. Тэдэнэйнь нэгэн, мүнөө жэл совхоз соогоо тон ехэ таряа суглуулжа, түрүү hуурида гарааб.

Арбан хоёрдохи жэлээ механизатораар хүдэлнэб. Энэ хугасаа соо ехэ юумэн хэгдээ. Зүгөөр саашадаашье бүри hайнаар хүдэлжэ, арад зоноо алтан таряагаар хангаха гээшэ манай гол зорилго болоно ха юм даа.

АЛЕКСАНДР ЕФРЕМОВИЧ НЕКИПЕЛОВ, Бэшүүрэй аймагай «Победа» колхозой комбайнер:

— Би Федосья Павловна нүхэртэеэ сугтаа наймадахи жэлээ комбайнда хүдэлнэб. hамгамни минии штурвальщик юм. Бидэ жэл бүри таряа хуряаха даабаряа үлүүлэн дүүргэдэг гээшэбди. Энэмнай бэе бэедээ туhалалсан, эбтэй эетэйгээр хүдэлhэнэй аша үрэ гээшэ aаб даа. Юhэдэхи табан жэл соо 22 мянган центнер ороohо суглуулха түсэбтэй hаа, 31 мянган центнер суглуулhан байгаабди. Энэ хадаа манай бүлын ехэхэн амжалта болоно. Мүнөө жэл 6800 центнер ороohо суглуулжа, колхоз соогоо хоёрдохи hуурида гараабди.

Энэ амжалта манай табан жэл соо туйлаhан амжалтануудай тон ехэнь боложо, бидэнэй зүрхэ сэдьхэл угаа баясуулна гээшэ.

Саашадаашье даажа байhан техникэдээ гамтайгаар хандажа, хүсэ шадалынь дүүрэн хэрэглэжэ, улам ехэ амжалтануудые туйлаха зорилготойбди.

ГАЛИНА АРХИПОВНА СТУПАКОВА, Улаан-Үдын аймагай «Байгал» гэжэ hуралсалай ажахын haалишан:

Табан жэл соо хэды шэнээн hү haагаабиб гэжэ хэлэхэшье аргамгүй. hүн далай гээшэнь болохоор болоо юм бэзэ. Юhэдэхи табан жэл соо hү haaxa түсэбөө энэ зун амжалтатай дүүргээб. Гансахан сентябрь hара соо үнеэн бүриhөө 428 килограмм hү haahан байнаб.

Үнгэрhэн юhэ hара соо 4466 килограмм hү haажа, аймаг соогоо түрүү hуурида гарааб. Энээхэн амжалтамни намайе ехэтэ баясуулаа.

Жэлэй дууhатар 5500 килограмм hү haaxa уялга абанхайб. Энээнэй партиин XXV съездын угтамжада бэлэг болгон бариха зорилготойб.

Промышленность — хүдөө ажахыда

БИДЭНЭЙШЬЕ ХУБИТА БИИ

Манай шэлэй заводой коллектив хүдөөгэй ажалшадта туhалха хэрэгтэ ехэ анхарал табидаг юм. Бидэнэр Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой ажалшадтай hүүлэй арбаад жэлэй туршада ехэ барисаатайбди. Хабарай тарилгын, үбhэ таряа хуряаха сагта олон хүдэлмэришэднай «Коммунизм» колхоздо ошожо ажалладаг. Үбhэ таряаень хуряалсахын хажуугаар, хүдөө нютагта барилга хэнэбди. «Коммунизм» колхозой ажалшадта байрын хэдэн гэр барижа үгөө hэмди. Байгша он соо 600 хониной байха хашаа барижа, hаяшаг ашаглалгада тушаагаабди. Тиихэдэ модо хюрөөдэхэ рама тодхоhон байнабди.

Заводоймнай 12 хүдэлмэришэн үбhэ хуряалгын ажалда хабаадалсажа, 1000 центнер hайн шанартай тэжээл бэлэдхэжэ үгөө. Мүнөө 20 хүдэлмэришэн таряа хуряалгын ажалда хабаадалсана. Тэдэнэй зариманиинь трактор, комбайн жолоодоно. Заводоймнай уран hайханай бүлгэмэй гэшүүд хүдөө ажалшадтаа айлшалжа, hонирхолтой концерт харуулhан байха юм.

Е. БОЖЕДОМОВ,
профсоюзай заводской комитедэй түрүүлэгшэ.

Ү ү с х э[...]
г а р г а г[...]
э л и д х э[...]

УЯЛГАЯА АМЖАЛТАТАЙ[...] ДҮҮРГЭЭБД[...]

Манай совхозой [...] ришэд 1975 оной [...] дэ малайнгаа [...] hайнаар эмхидхэжэ, [...] үйлэдбэрилхэ ба [...] галуулха малайнг[...] нүүр сүүдхэдээ 10[...] маар дээшэлүүлхэ[...] үүсхэл гаргажа, [...] мнай дэмжыт гэжэ [...] ликын бүхы мал[...] даhан Хандалга [...] үнэн» газетын [...] толилогдоhон юм. [...] лишад, үхэршэд [...] шээриин үедэ [...] hөө 1000 кило[...] haaxa уялга абаhан [...]

Мүнөө тэрэ аб[...] гаяа хэр зэргэ [...] гээшэбибди гэжэ [...] хаража үзэхэ саг [...] ерэбэ. Нэгэдэхеэр, [...] мнай haалишад, [...] хэлэhэн үгэдөө хү[...] hан уялгаяа [...] дүүргээ. Тиихын [...] тадаа хүсэ шада[...] гүй хүдэлжэ. [...] гэр жэшээ харуу[...] на. haалишад, [...] Верховно Совед[...] Мыдыгма Бато[...] Балма Дылыкова, [...] на Донскова, Д[...] нова, Хандажап [...] үхэршэд Н. Ер[...] Хорин, Ц. Санж[...] социалис мүрысө[...] рүүлжэ гараа. Б[...] дэлмэрилэгшэднай [...] шүүлhээ холо [...] Иигэжэ совхозой [...] дэлмэрилэгшэдэй [...] оролдолгын хүсэ[...] танууд туйлагдаа.

1263 хони шаха[...] луулгада табяад, [...] рэндэ тушаажа [...] хонин бүриин шэг[...] килограммда хүр[...] набди. Үхэрнүүд[...] бир тарганаар ту[...] лээбди. Иигэжэ [...] 5200 центнер мя[...] тушааха уялгатай [...] центнерынь тушаа[...] юhэдэхи табан [...] 34880 центнер [...] ха түсэбөө дүүргэ[...] бди. Жэлэй дүүрэ[...] hөө гадуур үшөө 14[...] нер мяха тушаах[...] абтанхай. Энэ жэл [...] гасуур байбашье [...] ганууддаа, түсэб[...] амжалтатай дүүр[...] набди.

И. СИ[...]
Яруунын со[...]
парткомой се[...]

...я, амжалтаяа батаар арьбадхая!

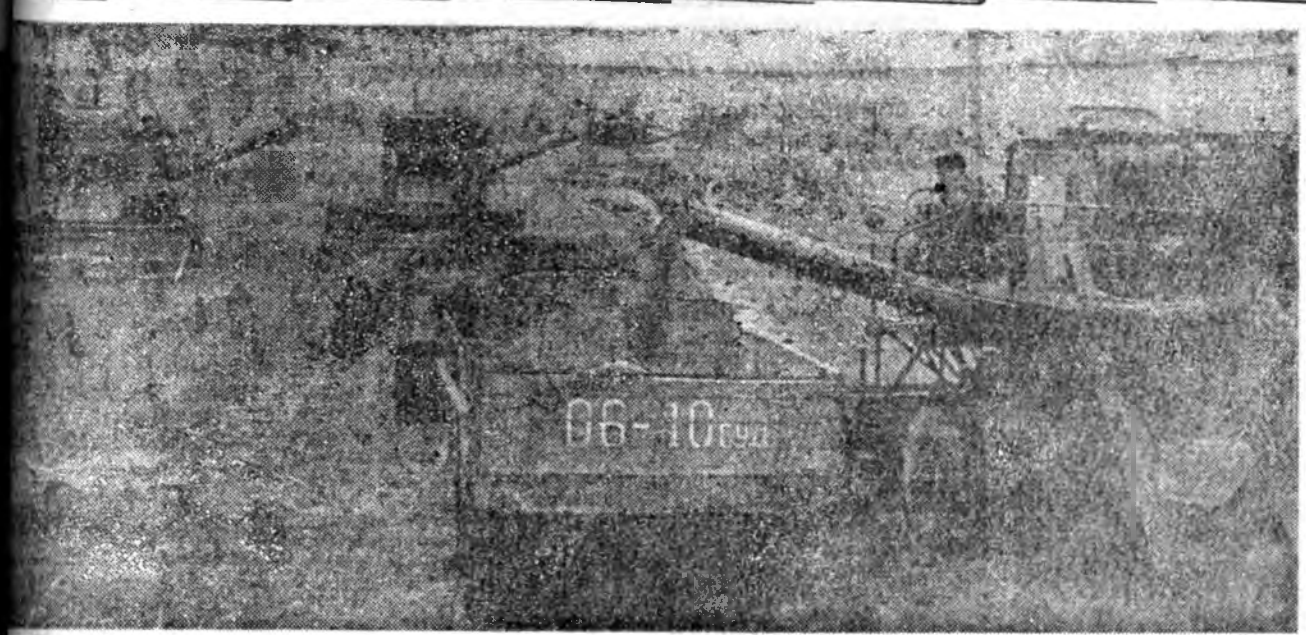

[...]МЖАЛТЫМНАЙ ҺҮЛДЭ—МҮРЫСӨӨН

[...]дөө ажахын хүдэлмэри[...]эдэй һайндэрые аймагай ажалшад энэ жэлдэ [...] амжалтатайгаар угта[...]на. Колхоз, совхозууд [...] үбһэ ногооной, таряа тал[...] баян ургаса абажа, ту[...] социалис уялгануудаа [...]амжалтатайгаар дүүргэнэ. [...] адууһа малда хэ[...]хэдэнэйхиһээ ехэ тэ[...] бэлэдхэжэ абаабди. [...]ябрь һарада аймагнай [...] һү худалдаха табан [...]ингээ түсэб дүүргээ. [...]С-эй XXV съездые ажа[...] эрхим бэлэгүүдээр угта[...] мүрысөөндэ ороходоо ай[...] ажахынууд энэ жэлдэ [...] мянган центнер таряа [...] амбаарта оруулха [...] абаа һэн. Мүнөө үедэ [...] мянга гаран центнер та[...] тушаагдаа. Таряа ту[...] үргэлжэлһөөр.

[...] бүхы амжалтанууд [...] аргаар туйлагдааб, [...] һүүлдэнь юун бэ гэ[...] асуудалда харюусаха хү[...]йб. Аймагаймнай ажал[...] амжалтанууд социа[...] мүрысөө хүсэ ехэтэйгээр [...]хэһэнэй ашаар туйлаг[...] гэжэ сэхэ хэлэхээр бай-

[...]үүлэй жэлнүүдтэ аймаг[...] хэдэн коллектив рес[...]кынгаа олониитын урда [...] уялга абажа, Бу[...] орон доторoo хэдэн [...] мүрысөө үүсхэһэн бай[...] 1974 оной июль һарада [...] бүхы ажалшад нии[...] малда үбһэ тэжээл эл[...] бэлэдхэхэ, малаа һай[...] бэлшээн, шахан тарга[...], ургасаяа түргэнөөр, [...] хуряажа аба[...] малайнгаа үбэлжэлгэдэ [...] бэлдэхэ талаар то[...] уялгануудые абажа, бүхы хүдэлмэриие ураг[...] ябуулха мүры[...] жагсахые республи[...] хүдөөгэй бүхы ажал[...] уряалһан байна. Энэ[...] харюусалга ехэтэй хэ[...] байгаа. Тиимэһээ айма[...] партийна организаци энэ [...] эмхидхэлэй, полити[...] ехэ хүдэлмэри ябуул[...] юм. Энэ асуудал пар[...] райкомой пленум дээрэ [...] хэлсэгдээ һэн.

[...] ехэ хүдэлмэри ябуул[...] ашаар гүрэндэ мал [...] продуктнуудые ху[...] талаар аймагнай 9 [...] жэлэй дүнгөөр рес[...] доторoo эрхимлэжэ [...] дамжуулгын Улаан [...] хүртөө бэлэй.

[...] үнгэрһэн жэлэй ав[...] һарада манай аймагай [...] нэрэмжэтэ колхо[...] һаалишад үбэлжэлгын [...] ехэ һү һааха үүсхэл [...], республикынгаа бү[...] һаалишад, малшадые мү-рысөөндэ уряа һэн. Эдэнэрэй жэшээгээр аймагай һаалиин бүхы фермэнүүдтэ мүрысөөн дэлгэржэ, һү һаали дээшэлүүлхэ бүхы арга боломжонуудаа хэрэглэһэн байхабди.

Һаалиин фермэнүүдэй коллективүүдэй абаһан уялгаяа хэр зэргэ дүүргэһыень 1975 оной июниин 2—4 үдэрнүүдтэ хаа хаанагүй шалгаһан, дүнгүүдыень гаргаһан байнабди. Энэ мүрысөөн манда ехэ туһа хүргөө. Энээнэйл ашаар аймагнай гүрэндөө 436 мянган центнер һү худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб үнгэрһэн сентябрь һарада дүүргэжэ шадаа. Жэлэй дүүрэтэр түсэбһөө үлүү 30 мянган центнер һү бэлэдхэлэй пунктда оруулха арга бии.

Энэ жэлэй ургаса хуряалгын урдахана аймагаймнай түрүү комбайнернууд Эхэ оронойнгоо эрхим механизаторнуудай жэшээгээр ажаллажа, таряагаа түргэнөөр, һайн шанартайгаар хуряаха, 8—10 мянган центнер таряа сохихо гэһэн уялга абаад, республикынгаа комбайнернуудые социалис мүрысөөндэ уриһан юм. Тиигэжэ аймагай бүхы комбайнернуудай дунда техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха мүрысөөн шэнэ хүсэтэйгөөр дэлгэрһэн байна. Партиин райком, колхоз, совхозуудай парткомууд энэ мүрысөөе һайнаар эмхидхэхэ гэжэ оролдоо. Ажахынуудай түрүү комбайнернуудта долоон хоног бүхэндэ барюулжа байха дамжуулгын гурбан Улаан туг бии болгогдоо һэн. Мянган центнер таряа хуряахалаарнь бункертань табан хушуу зураха, үдэр бүхэндэ хэһэн ажалыень олоной анхаралда харуулан табиха гэхэ мэтэ арганууд үргэнөөр хэрэглэгдээ. Тиигэжэ манай комбайнернууд Н. Гармажапов, А. Метёлкин, Я. Власов, В. Протасов, Д. Леонов, Н. Пенский гэгшэд 8 мянган центнерһээ дээшэ таряа хуряажа, хэлэһэн үгэдөө хүрөө. Н. Гармажапов 10 мянган центнер таряа сохихо уялга абаһан байбал, тэрэнээ 10.500 центнертэ хүргөө. Мүнөө эдэнэр ажалаа үргэлжэлүүлһээр. Эдэнэрэй жэшээгээр ажаллаһан аймагай 20 гаран комбайнер мүнөө 7 мянган центнерһээ дээшэ таряа хуряажа абанхай.

Мүн манай түрүү хонишод В. Базаров, Д. Свистунов, Г. Рабдаев болон бусад үнгэрһэн жэлэй ноябрь һарада Сэлэнгын совхозой эрхим хонишодтой социалис мүрысөөнэй договор баталха зуураа, 1975 ондо өөһэдөө ехэ уялга абажа, республикынгаа бүхы хонишодые хабаяа туршахыень уряалһан байгаа. Эдэнэрэй жэшээгээр аймагай хонишодой дунда мүрысөөн дэлгэржэ, хонин бүриһөө хурьга түлжүүлхэ, нооһо ехээр хайшалха тэмсэл захалаа бэлэй. Энэ мүрысөөн баһал ехэ аша үрэтэй байба. Аймагай 55 хонишодой бригада зуун хонин бүриһөө зууһаа дээшэ хурьга томо болгоһон байха юм. Манай суута хонишон Д. Я. Свистунов отарынгаа зуун эхэ хонин бүриһөө 157 хурьга түлжүүлжэ, толгой бүриһөө 4,5 килограмм нооһо хайшалаа.

Аймагнай хүршэ Сэлэнгын аймагтай мүрысэдэг гээшэ. Энэ жэлэй эхиндэ партиингаа ЦК-гай уряада харюу болгон, табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй социалис уялгануудые хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүблөөн дээрэ баталан абаад, хүршэ аймагтаяа мүрысөөгөө үргэлжэлүүлээбди. Энэ мүрысөөнэй хахад жэлэй дүнгые хоорондоо ябалсажа шалгаабди. Манай тусхай делегаци Сэлэнгэ ошожо, тэндэхи түрүү дүй дүршэлтэй танилсажа ерээд, тэрэниие өөһэдтөө хэрэглэжэ байна. Жэшээнь, сэлэнгынхидэй жэшээгээр сабшалан, фермэ шадархи участогуудые, һайжаруулагдамал бэлшээри хорёолхо талаар ехэ хүдэлмэри хээбди. Хүршэнэрэй жэшээгээр сабшалан һайжаруулха, олон жэлэй ногоо тариха хүдэлмэридэ шалгарагшадые урмашуулха шан тогтоогообди. Тэрэмнай Советскэ Союзай Герой Гармажап Аюрович Гармаевай нэрээр нэрлэгдээ. Мүн куузику, кукуруза һайнаар ургуулагшадые урмашуулха шан байгуулагдаа. Тэрэшэлэн хонишоднай хоорондоо ходо ябалсадаг заншалтай. Колхоз, совхозууд хоорондоо мүрысэжэ, дүй дүршэлөө халан абалсана, бэе бэедээ туһална.

Гадна, аймагай колхоз, совхозууд, малшад, механизаторнууд хоорондоо мүрысэдэг, тэрэнэй дүнгүүдые саг үргэлжэ шалгадаг, үбһэ, таряа хуряалгын, үбэлжэлгын урда тээ энэ кампанида хэр бэлдээд байһые шалгадаг гуримтайбди.

Юрэдөө, мүнөө үе сагта мүрысөөн гээшэ манай хүдэлмэриин шухала зэбсэг, хүнүүдые ажалай шэнэ амжалтада элсүүлхэ ехэ хүсэн болонхой.

С. ЖАРГАЛОВ,
КПСС-эй Зэдын райкомой нэгэдэхи секретарь.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Совхозой таряалан дээрэ һүүлшын гектарнууд хуряагдажа байна. 2. Совхозой түрүү комбайнер Г. А. Леонов (зүүн гарһаа), совхозой ахамад агроном И. П. Зайцев.

С. БАЛДУВВАЙ фото.

Үүсхэл гаргагшад элидхэнэ

ҮГЭДӨӨ ХҮРӨӨБДИ

Манай колхозой таряашад, механизаторнууд ажалай ехэхэн амжалта туйлаба. КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ Эхэ оронойнгоо амбаарта 30 мянган центнер ороохо оруулха гэһэн социалис уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлбэ.

Байгша ондо сагай уларилай хэды бэрхэтэй, хүшэр хүндэ байбашье, һайн ургаса абтаа. Хэрбээ үнгэрэгшэ жэлдэ гектар бүриһөө 12 центнер ороохон абтаһан һаа, мүнөө жэлдэ дунда зэргээр 18—20 центнер хуряагдана. Колхозоймнай таряашад, механизаторнууд газар таряалангаа шадамар бэрхээр эрхилжэ, ороохото ургамалай тогтууритай баян ургаса хуряаба.

Эндэ нэн түрүүн колхозой таряашад, механизаторнууд, бүхы ажалшадай түсэбтэ табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ даабари, социалис уялгануудаа бэелүүлхын тула ехэхэн оролдолго, үүсхэл гарган хүдэлһэнэй ашаар туйлагдаа. Илангаяа Талын - Булагай тракторно-таряан ажалай бригадын механизаторнууд Сэлэнгынгээ аймаг дотор эрхим ургаса хуряадаг һайн һайхан заншалтай. Энэ бригадын коллектив аймагай тракторна бригаднуудай хоорондохи мүрысөөндэ жэл бүри эрхимлэн, «Алтан плуг» гэһэн хүндэтэ шанда хүртэдэг. бригадын ямар нэгэн гэшүүн ороохо таряа сохилгоор «Алтан хоолос» гэһэн шан абадаг. Үнгэрһэн жэлдэ 6.250 центнер таряа сохиһон Доржи Банеевич Жапов «Алтан хоолосто» хүртэһэн юм.

Энэ жэлэй ургаса хуряалга бэрхэтэй байдалда үнгэрнэ. Үнжөөд лэ шахуу орооһон хура бороо ургаса хуряаха, таряа сэбэрлэжэ хатааха, гүрэндэ тушааха ажалда һаад ушаруулна.

Гэбэшье колхозоймнай таряашад, механизаторнууд ажалайнгаа эмхидхэл шангадхан, баян ургаса саг соонь, һайн шанартайгаар хуряажа абахын тула [...]маг хүсөө, мэргэжэл [...] барая зорюулаа. Тэрэшэлэн хуралгадаа һайн бэлэдхэлтэй байһамнай ехэ хэрэг болоо. Колхозой механизаторнууд ургаса хуряалгын эхилтэр техникэ бэлдэлгэдэ онсо анхаралаа хандуулһан юм. Комбайнуудай нүхэ һүбэ бүглэгдэһэн, мүн шэнэ таряа үгтан абалгада алишье талаарнь бэлдэһэн байнабди.

Таряа хадалгын урда тээ колхозой партком, правлени механизаторнуудай суглаа үнгэргөө, тэрээн дээрэ социалис уялга абтаа. Юрөө гэлэй таряашад табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ 100 мянган центнер ороохо таряа абахын түлөө тэмсэнэ.

Таряа хуряалгын түрүүшын үдэрһөө 37 агрегат сэлмэг үдэрэй час бүхэниие хүсэдөөр хэрэглэжэ, һүни орой болотор ажаллажа, энэ жэлэй бэрхэшээлтэй ургасын түлөө тэмсэжэ байна. Таряа хадалгаар, сохилгоор халаанайнгаа даалгабариие үлүүлэн дүүргэхын түлөө комбайнернуудай дунда социалис мүрысөөнэй дүлэн сороб-хилоо. Таряа хуряалгын амжалта тэдэнэйл оролдосото ажалһаа дулдыдаха гэжэ хүн бүхэн ойлгоо. Дүршэлтэй комбайнернууд гансашье өөһэдөө һайнаар хүдэлөө бэшэ, мүн зэргэлээд хүдэлжэ байһан нүхэдтөө туһаламжа үзүүлдэг байба. Эдэ бүгэдэ таряа хуряалгын халуун хаһада комбайнай агрегатнуудые эмхи гуримтайгаар, дүүрэн хүсэн соонь хүдэлгэхэ арга олгоо бшуу.

Урда жэлнүүдэй таряа хадалтада нэгэтэ бэшэ илажа гараһан дүй дүршэлтэй механизаторнууд мүнөөшье ургаса хуряалга дээрэ ажалай баатаршалга харуулна. Доржи Банеевич Жапов, Доржи Шагжиевич Сампилов, Михаил Иванович Ковалевский, Юрий Петрович Игумнов гэгшэд социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябана. Эдэ нүхэднай мүнөө тус бүридөө 6—6,5 мянган центнер ороохо таряа сохинхой. Жэшээлхэдэ, Доржи Жапов, Михаил Ковалевский гэгшэд энэ жэлэй таряа хуряалгын үедэ 7.200 центнер, Доржи Сампилов 7 мянган центнер таряа сохихоор шиидэнхэй. Эдэ нүхэднай зарим үдэрнүүдтэ 600—700 центнер таряа сохидог байба. Залуу комбайнернууд Юрий Ковалевский, Алексей Игумнов, Николай Акимов гэгшэд аха нүхэдһөө дутуугүй хүдэлнэ. Тэдэнэр үдэртөө дунда зэргээр 400—500 центнер ороохо таряа һайн шанартайгаар сохидог юм.

Мүнөө ороохоной тоог дээрэ таряа сэбэрлэхэ хүдэлмэри үдэр, һүнигүй ябана. Тоогой хүдэлмэри хоёр халаан соо эмхидхэгдэнхэй. Ушар юуб гэхэдэ, зарим үдэрнүүдтэ Талын-Булагай ороохоной тоогто 6 мянган центнер таряан асарагдана бшуу. Гүрэндэ таряа тушаахын хажуугаар, үрэһэ хүрэнгэ сэбэрлэгдэнэ, хаагдана. Ноябриин эхин болотор ерэхэ жэлэйнгээ ургасада хэрэгтэй 23 мянган центнер үрэһэ хүсэд бэлдэхээр хараалнабди. Үрэһэ сэбэрлэхэ, хаахын хажуугаар намарай паар хахалнабди, 8 трактороһаа бүридэһэн тусхай звено намарай паар хахалалгада табигданхай, мүнөө түсэбөө хахадлаа.

Комбайнуудһаа ороохо таряа зөөдэг «Трансельхозтехникын» автотранспортна предприятиин жолоошод Н. Десятов, Н. Соколов, Н. Невьянсов гэгшэд үсэд шангаар ажаллана, олоной магтаалда хүртэнэ.

Манай колхозой таряашад, механизаторнуудай үнэн шударгы ажалые харахада, баян ургасамнай саг соогоо хуряагдаха, хараалһан зорилгонуудна хүсэд бэелүүлэгдэхэ гэжэ этигэхээр.

Ж. ВАНКЕЕВ.
Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, Социалис Ажалай Герой.

НЭРЭТЭЙ ТҮРЭТЭЙГӨӨР

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй үдэрые манай колхозой ажалшад шэнэ амжалтануудаар уттажа байна. Ороохо таряан, бусад ургамалнууд бүхыдөө хуряагдажа абтаад, нииты малда элбэг тэжээл бэлэдхэгдээ, гүрэндөө хүдөө ажахын продуктнуудые худалдаха түсэб, социалис уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байнабди.

Түгэсхэхы жэлэй ургаса хуряалга илангаяа эмхитэй һайнаар үнгэрөө гэжэ тэмдэглэхээр. Бүхы 4140 гектар ороохото ургамалнуудаа октябриин 1 хүрэтэр хуряажа дүүргэһэн, тоог дээрэ 75 мянган центнер таряа оруулһан, гектарай дунда зэргээр 18,1 центнер ургаса абаа гээшэбди. Тиигэжэ гектарай 15,6 центнер таряа ургуулжа абаха түсэбөө үлүүлээбди. Илангаяа нэгэдэхи отделениин «Газараа тон һайнаар элдэдэг бригада» гэһэн алдартай Виктор Иванович Поляковой хүтэлбэрилдэг бригадын механизаторнууд шалгаржа гараа. Тэдэнэр гектар бүриһөө 10,8 центнер таряа абажа шадаа.

Энэ жэлдэ баян ургаса абахын түлөө бүхы юумэн хэгдээ һэн. Механизаторнууд газараа һайнаар элдүүрилээ. 1080 гектарта минеральна утэгжүүлгэ оруулагдаһан, гектар бүридэ 2,2—2,4 центнер эрхим шанартай үрэһэн бүхыдөө хэрээһэлүүлэн таригдаа һэн. Ургасын хойноһоо оролдосотойгоор харууһалагдаа.

Таряа хуряалгын үедэ комбайнернууд, жолоошод, бүхы механизаторнууд эдэбхи үүсхэл ехэтэйгээр хүдэлөө. Энэ ехэ мүрысөөндэ үнинэй механизатор Николай Константинович Аносов эрхимлээ. Тэрэ 121 гектар тарла амяарлан хадаа, 6480 центнер ороохо сутлуулаа. Мүн Федор, Николай Аносовтон, Пантелеймон Васильевич Шадрин болон бусад тус бүрээ 5 мянган центнерһээ ехэ таряа сохёо, зуу гаран гектар амяарлан хадаһан байха юм.

Хуряалга дээрэ хүсэд оньһожоруулагдамал комплексно отрядууд хүдэлөө. Комбайнуудай поли дээрэһээ гарахалаар лэ һолоомон суглуулагдажа, намарай паар хахалагдадаг байгаа. Тиигэжэ 700 гектар намарай паар хахалха түсэб 1200 гектарта хүргэгдөө.

Таряалан дээрэ ажаллажа байһан хүнүүдтэ һаадгүйгөөр хүдэлхэ бүхы юумэн хэгдээ. Хүнүүд бултадаа полевой стануудта байрлаа, хамтын эдеэн бэлдэгдээ, һүниндөө ажалладаг хүнүүдтэ эдеэ бэлдэхэ, поли дээрэ абаашаха тусхай повар хүдэлөө. Полевой стануудта бани бии. Комбайн, тракторнуудта техническэ харууһа хэхэ механигууд, наладчигууд табигдаһан байна.

Тоог дээрэ ороһон таряан үдэр һүнигүй сэбэрлэгдэжэ, гүрэндэ тушаагдаһан, үрэһэн болгогдон хаагдаһан байна. КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ ороходоо, колхозоймнай ажалшад байгша ондо гүрэндөө 35 мянган центнер таряа худалдахаар шиидэһэн юм. Мүнөө энэ уялгаяа дүүргээбди гэжэ баяртайгаар мэдүүлнэбди. Үрэһэ хүрэнгэ хүсэд хүрэхөөр хаагдаа, тэрэнээ ноябриин 7-ной һайндэр болотор тарилгын шанарта хүргэхэбди.

Хартаабха энэ жэлдэ мүн лэ һайнаар ургуулагдаа, тиин гектарай 95 центнер ургаса абтаа. Гүрэндөө 2 мянган центнер хартаабха худалдаха түсэбтэй байбал, тэрэнээ 3500 центнертэ хүргөөбди.

Мүнөө жэлдэ үбһэ тэжээл яһала ехэ бэлэдхэгдээ. 27 мянган центнер үбһэ һүрилхэ түсэбтэй байгаа һаа, дүн хамта 40 мянган центнер бэлэдхэгдээ, 12 мянган тонно силос дарагдаа. 1200 центнер ногооной гурил татагдаа. Зелёнкын ургаса һайн, мүнөө бүхыдөө сабшагдаад, хуряагдажа дүүрэхэ дүтэлөө. Тиигэжэ ниитын адууһа малда элбэг хүрэхэ тэжээл абтаа гээшэ.

Колхозоймнай гэшүүд юһэдэхи табан жэлэйнгээ түсэб бүхы талаарнь үлүүлэн дүүргэхэ байна. Мүнөө үедэ гүрэндэ ороохо таряа, хартаабха, ноохо, үндэгэ худалдаха табан жэлэй түсэб дүүргэгдэнхэй. Ноябриин 1 хүрэтэр гүрэндэ мяха, һү, овощ худалдаха табан жэлэй түсэб дабагдаха юм.

Ингэжэ биднэр түрэл партиингаа XXV съездые ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтаха, арбадахи табан жэлдэ алхаса хурдантайгаар орохо болонобди.

А. СОКОВИКОВ,
Хяагтын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Промышленность—хүдөө ажахыда

БАРИСААМНАЙ БЭХИЖЭНЭ

Республикымнай хүдөөгэй ажалшад заншалта һайндэрөө ажалай бэлэгүүдтэйгээр угтажа байна. Хүдөөгэй ажалшадай иимэ амжалтатай һайнаар хүдэлхэ хэрэгтэнь промышленна предприятинуудай коллективүүд ехэхэн хубитаяа оруулна гэжэ хэлээ һаа, алдуу гаргахагүйб.

Манай Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой коллектив арбан табаад жэлэй туршада Яруунын аймагай ажалшадта туһа хүргэнэ. Эдэ жэлнүүд соо Яруунын аймагай колхоз, совхозуудта байрын гэрнүүдые, трактор, машинануудые заһабарилха мастерскойнуудые барижа үгэһэн байнабди. Хурьга абаха, таряа тариха, хуряаха сагта олон хүдэлмэришэднай Яруунын аймагай ажахынуудта хүдэлхөөр ошодог. Хүдэлмэришэд, хүдөөгэй ажалшад дундаа айлшалалсадаг, ажал хэрэг тухайгаа хөөрэлдэдэг заншалтай болонхой.

Яруунын аймагай түб Нарһата һууриндa 500 хүнэй һууритай Соёлой ордон барижа үгөө һэмди. Байгша оной эхинһээ аймагай ажахынуудта 8 бүлэ айлай ороходо гэр, машина, тракторнуудые заһабарилха мастерской, 200 үхэр малай байра барижа, ашаглалгада тушаагаад байнабди. Заводоймнай хүдэлмэришэд 16000 центнер үбһэ тэжээл бэлэдхээ. Таряа хуряаха халуун хаһа сагай орожо ерэхэдэ, Яруунын аймагай ажахынуудта 140 хүдэлмэришэдые эльгээһэн байнабди. Тэдэ мүнөөшье таряа хуряалга дээрэ хүдэлжэ байһаар. Заримаанинь трактор, комбайн жолоодожо, таряагаа саг болзор соонь хуряаха хэрэгтэнь ехэ хубитаяа оруулна.

Яруунын аймагай ажахынуудта токарна, фрезерна станогуудые, бэшэшье олон зэр зэмсэгүүдые эльгээдэгбди. Бүхы дээрээ 18 мянган түхэригэй оньһон техникэ хүдөө нютаг ябуулаабди.

Тиихэдэ Загарайн аймагай Онохойн совхоздо 20 гектар газарта хартаабха тариһан, зундаа үбһэ ногооноһоонь сэбэрлэжэ, уһалһан байнабди. Заводоймнай олохон хүдэлмэришэд хартаабха малтаха хүдэлмэридэ хабаадалсаа. Бүхы дээрээ 75 гектар газарһаа хартаабха малтаһан байнабди. Манай заводой коллектив иигэжэ шадаха зэргээрээл хүдөөгэйнгөө ажалшадта туһална. Үдэр хоногой ошохо тума барисаагаа улам бэхижүүлнэбди. Хүдэлмэришэд, хүдөө ажалшад эбтэй эетэйгээр, нэгэ һанал бодолтойгоор ажаллажа, бага гаргашатайгаар ехэ продукци үйлэдбэрилжэ, Эхэ оронойнгоо экономикые хурдан түргэнөөр хүгжөөнэ.

Ф. АБАГАЕВ,
Ленинэй орденто ЛВРЗ-гэй начальнигай орлогшо.

ЭХЫН ЗӨӨЛЭН ГАР

очерк

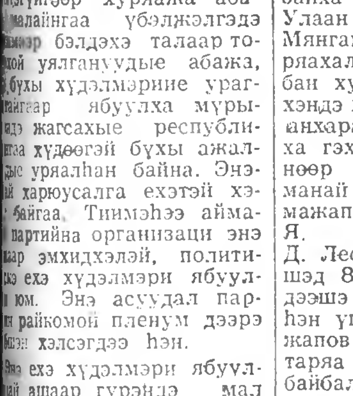

«Хуудамшаг юм даа Загаһатын тала. Хабарай хагсуу һалхин доро хашан мори унаад, хагда зулгааһан хонидые адуулжа ябахада гү, али үбһэ хулһаар дуталдаһан үлэн хоохон үбэл үбдэсөө саһан соо түрэхэ эхэ хонидоо туугаад, эндэ тэндэ обоһон һолоомоной үлэгдэл бадаржэ, гарахада гү... Са-[illegible]

[illegible] һанаа үнөөн болохо юумэн хонишондо юу барагдахаб. Тиихэ зуураа, газар уһан дээрэ ганса Цырен-Ханда басагаяа һанаандаа оруулжа, сэдьхэлэйнгээ энхэрэл уялаагай зангилаа тайлаһаар тайлаад, бүхы энэ хуудамшаг даа Загаһатын талада үнгэрһэн наһанайнгаа шатануудые дурдан дурсахал...

Нэгэтэ колхозой түрүүлэгшэ: «Хониндо туһалха болоо гээшэ гүш?» — гэжэ дурадхаба. Лума зайшье гээгүй, үгышье гээгүй һэн. Тодорхой ажалгүй залуу эхэнэртэ юм даа — ошол гэһэн газар руунь ошоо гүбэ.

Тиигэжэл Дамшаагай Лума хонишон болоо бэлэй.

Түрүүшэгээр һубай хониной отарада ерээд, юушье хэжэ шадахагүй, иишэ тиишээ гүйхэһөө бэшые мэдэхэгүй ябадагаа мүнөө һана-[illegible]

Хуудамшаг юм даа Загаһатын тала. Эндэ хагсуу хабар, халуун зун, алтан намар, саһата үбэлнүүд һэлгэжэл байгаа. Нэгэ мэдэхэдээ, Лума дүршэлтэй хонишодой тоодо оронхой байба. Дүршэлшье гэжэ даа... «Юрэдөөл, үдэр бүриин дууһаха, дундархагүй ажал хэжэ байхадаа, энэ тэрэ юумэндэ һурагдаа ааб даа», — гэжэ хожомынь Лума Цыреновна намда хөөрөө һэн.

* * *

Нэгэтэ намар дүрбэ-табан жэлэй саада тээ Загаһатын совхозой директор тиихэдэ байһан Михаил Гылыкович Санжимитыпов хээрэ хониндоо эрэжэ һууһан Луматай удаан хөөрэлдөөд, машинадаа һууха дээрээ:

— Лума Цыреновна, үбэл болохо бүри шэнэл туһалагшанарые эльгээнэ гэжэ зүб [illegible]

гүй мэдэхэ байгаа бшуу.

—Арай гэжэ ажал танюулхадаш, һурахамнай гээд ябашаха, — гэжэ Лумагай һөөргэдэхэдэ:

— Мүнөө барандаа һурахал гэжэ эрмэлзэнэ гүбэ, — гээ һэн директор. Лума энээниие һайн ойлгожо байгаа ааб даа. Юрэдөөл, хэлэгдээ аабза. Үнгэрһэн үбэлынь Халзанов Володя гэжэ туйлай бэрхэ, һүбэлгэн хүбүүн хүдэлэлсөө. Мүнөө жэл хэниие үгэхэ ааб?

* * *

Би хойто үбэлынь, хонидой түлэг түрэжэ байхада, Харгааһатын нэмэргэ газарта түбхинэһэн Лума Цыреновна Дамшаевагай шэнэ байрада ерээ бэлэйб. Хашаа соонь хуурай, хибэдэһэнэй хоншуун үнэр гутажа байба. Һаяхан гараһан хурьгад сээл хүхэ үлэн үбһэ эдижэ, клет-[illegible]

миһэрэн тиихэдэ хэлээ һэн. — Мүнөө үбэл одоолшье өөрынгөө басага мэргэжэлдээ һургажа байнаб.

Тиихэдэнь урда намарынь Сагаан-Тооромой хажуудахи добо дээрэ совхозой директортэй хөөрэлдэһыень эжэлүүдгүй һанаандаа оруулаа һэм. Сэхынь хэлэхэдэ, Цырен-Хандань ажал хүдэлмэриһөө тунхарихагүй, даамгай бэрхэ, нэтэрүү һүбэлгэн басаган байшоо. «Манай эрхим комсомолка, тиимэ байһагүй яахаб», — гэжэ намтай суг таа ябалсаһан совхозой комсомолой организациин секретарь Цыден Бархалеев магтан хөөрөө бэлэй. Харин өөрөө Цырен-Ханда аягүйрхэһэн янзатай хөөрэлдөөгөө ондоо зүргэ руу хадууруулха һанаатай:

—Хони хараха гээшэмнай нэрээшье, олон нюусатай [illegible]

шон болоһоние хоёр нюдөөрөө хаража, этигээ һэм. Эхын анхарал доро ингэжэ ажалай алтан зүргэдэ дадан далижахаһаа һайхан юун байха бэлэй гэжэ һанаашьеб. Теэд гансашье Цырен-Хандашье бэшэ, харин арбаад шахуу Загаһатын залуушуул Лума Цыреновнагай гараар эдэ жэлнүүдтэ хонишон болоо гэжэ һанахада, ямар һайхан, баясхаланта бодол энэ юрын буряад, угай малшан эхэнэр түрүүлнэ гээшэб?! Тэдэнэр барандаа Лумагай сэдьхэлэй энхэрэл, гарайнь зөөлые үзөө бшуу.

Бүри һаяшаг, августын һүүл багаар үнөөхил Сагаан Тооромоор ябахадаа, хуушанайнгаа танил «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденой кавалер, Загаһатын совхозой суута хонишон Лума Цыреновна Дамшаеватай уулзааб. Искусственна аргаар хонидоо үрэжүүлдэг пунктын газаа залуухануд хүбүүн басаган хоёр маниие угтажа байба. Тэдээн руу [illegible]

тэндэхи хашаа хорёогой урдахая байһандал мэлмэрхые хаража ябахадаа, бүри үни хада Лума Цыреновнагай жэл бүри шэнэ хүнүүдые эльгээнэт гэжэ совхозойнгоо директортэ «гомдоһые» дахин һанаандаа оруулбаб. Тиихэдэшье, хожомыншье энэл «гомдолынь» юрэл хөөрөөн гэжэ һанагшам дахин баталагдаба бшуу. Үнэн дээрээ Лума Цыреновна шэнэ, залуу үетэниие хонин ажалда һургахадаа, хэлэшэгүйгөөр сэдьхэлээ ханан дүүрэнэ гэжэ одоол хойшолошогүйгөөр ойлгоо һэм. Түсэбтэ табан жэлэйнгээ даабариие амжалтатайгаар, үлүүлэн дүүргэхэһээ гадна (гансал түгэсхэхы жэлдэ Лума Цыреновна 100 эхэ хониноо 102 хурьга абажа, хонин бүриһөө 4,13 килограмм нооһо хайшалаа), арбаад гаран залуу үетэндэ хонишоной ажалай амта таиюулха гээшэмнай бага хэрэг бэшэ даа. Тэрэниие совхозой дирекци, партком һайн [illegible]

А. ЖАМБАЛДОРЖИЕВ.
Хэжэнгын аймаг.

Саянһаа Витим хүрэтэр

БАМ-ай БАРИЛГАШАДТА

Байгал-Амарай түмэр замай барилгашадай захил дүүргэдэг Улаан-Үдын авиапредприятиин коллектив үдэрһөө үдэртэ ажалай шэнэ амжалта туйлана. Тиин Улюнхаан — Уоян, Муйска дабаан, Нижне-Ангарск, Баргажанай адаг, Дабаан ба Курлы гэһэн маршрудуудаар ниидэдэг самолет, вертоледуудай экипажнууд барилгын материал болон пассажирнуудые зөөхэ түсэбөө хододоо үлүүлэн дүүргэһэн байдаг.

Байгша ондо БАМ-ай барилгашадта ашаа зөөһэн «МИ-8» түхэлэй вертоледой экипажнууд 4500, «АН-2» самоледууд 3500 час ниидэжэ, хараалһан түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн байна.

Үнгэрһэн юһэн һарын туршада Улаан-Үдын авиаторнууд 15700 пассажир, 4.350 тонно ашаа зөөһэн байха юм. Улаан-Үдын авиапредприятиин коллектив эдэ үдэрнүүдтэ абаһан уялгаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын хойноһоо шармайн оролдожо ябана.

И. ХРАПУНОВ.

ҺУРАГШАД ТУҺАЛНА

Намарай һайхан саг ерэжэ, ургаса, овощ, куузику, капуста болон бусад ургамал хуряалга дүүрэжэ байна. Тээгдын дунда һургуулиин һурагшад Хүрбын совхоздо жэл бүри туһалдаг заншалтай юм. Эдэнэр һаяхан тус совхозой 2-дохи отделенидэ куузику хуряалтада хабаадаа. Гадна. 8—10-дахи классуудай һурагшад Хасуурта тосхон хэдэн удаа ошожо, куузику, капуста, морхооб болон бусад овощ хуряалгада хабаадажа, ехэхэн туһа хүргэһэн байна. Илангаяа 8-10-дахи классуудай һурагшад М. Захирова, Р. Шулунова, О. Цыдыпова, В. Ешеев, гэгшэд энэ ажалда эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Игэжэ Тээгдын дунда һургуулиин һурагшад түрэл совхоздоо туһалһан байха юм.

Ц. ГОМБОДОРЖИЕВА.

Хори.

„БАУНТ, МИНИИ ОЙ МОДОТО ХИЗААР"

Иимэ гаршаг доро аймагай «Витимские зори» газетэ фотоконкурс соносхобо. Конкурсдо хабаадагшад Баунтын аймагай һүүлэй үеын жэлнүүдтэ гэхэ гү, али партиин XXIУ съездын һүүлээр хүдөө ажахыда, промышленна предприятинуудта болоһон ехэ хубилалта, хүгжэлтэ, ургалта тухай үргэнөөр харуулһан фото-зурагуудаа редакцида эльгээжэ, газетэдэ толилуулха болоно. Мүн КПСС-эй болохоёо байгаа XXV съездые аймагай ажалшадай ямар бэлэгүүдтэйгээр угтажа байһан тухай, арадай ажахын туйлалта, Байгал-Амарай түмэр замай барилга дээрэ хүдэлжэ ябаһан түрүүшүүлые харуулһан фото-зурагууд конкурсдо олоор абтаха байна.

Конкурсдо эрхимлэгшэдтэ барюулагдаха гурбан шан тогтоогдоһон, эдэбхитэд КПСС-эй райкомой, аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой болон редакциин Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаха юм.

Мүн конкурсдо хабаадалсаһан залуушуул болон һурагшадта барюулагдахаар ВЛКСМ-эй райкомой Хүндэлэлэй грамота, шангууд тогтоогдонхой.

А. ЦЫРЕНОВ.

Баатар-хото Волгоградта үнгэргэгдэһэн комсомолой болон залуушуулай бүхэсоюзна следто хабаадалсаһан манай республикын түлөөлэгшэд тоонто нютагаа бусажа ерэбэ.

БҮХЭСОЮЗНА СЛЁДТО

Слёдто хамтадаа 1.200 хүн хабаадалсажа, фашис Германиие совет арадай илаһаар 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ нютаг нугадаа юу хэһэн, бүтээһэн тухайдаа Эхэ орондоо элидхэһэн байна.

Хойто үдэрынь следто хабаадагшад «Красный пролетарий» заводто, «Сталинградай байлдаан» гэһэн панорамын барилга дээрэ хүдэлһэн байха юм. Следой үедэ эгээл һонирхолтой зүйл гэхэдэ, «сэрэгшэдэй газар» гэжэ нэршэһэн талмайе хахалалга олоной анхарал татаа. Ушарынь юуб гэхэдэ, урдандаа эндэ минэ, һомонуудай хэбтэһэн энэ газар 30 жэлэй туршада ойроо хүртөөдүй байһан юм ха. Һаянай эндэһээ сапернууд хэдэн мянгаад минэ, һомснуудые малтан абажа, сэбэрлэһэн байгаа. Мүнөө энэ ехэ талмай дээгүүр трактор агтын хүнхинөөн зэдэлжэ, слёдто хабаадагшад эдэ тракторнуудые жолоодоһон байна. Жэшээнь, нэгэдэхи номерой тракторые Волгоградска областиин мэдээжэ тракторист, СССР-эй Верховно Соведэй депутат, комсомол басаган Мария Пронина, хорин зургаадахи номерой агтые манай республикаһаа следто хабаадалсаһан Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой комсомолой организациин секретарь Иннокентий Намсараев жолоодожо ябаба. Хамтадаа энэ үдэр 40 трактор урдандаа минэ доро хэбтэһэн газарые хахалба ха юм.

Следой үнгэргэгдэжэ байха үедэ предприяти, һуралсалай газарнуудта ажалай болон дайнай ветерануудтай һонирхолтой уулзалга болоо.

Һүүлшын үдэр Мамайн добуун дээрэ түгэсхэлэй митинг үнгэргэгдэжэ, бүхэсоюзна долоодохи слет хааг-даһан байха юм. Удаадахи, наймадахи слет КПСС-эй XXV съезддэ, мүн Октябриин социалис революциин 60 жэлэй ойдо зорюулагдаха.

О. ЦЫБИКОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Следой айлшад — Сталинградай геройнууд — отставкада гараһан генерал-полковник Чистяков, Алдар Солын орденуудай кавалер П. А. Попов (Кабанскын аймаг) гэгшэд хөөрэлдэжэ байна. 2. Бурядай АССР-эй комсомол-залуушуул хотын талмайда.

Авторай фото.

Хилын саанаһаа

Телефон • Телеграф • Радио

НИКОЗИ

САААШАНХИ ХАРИЛСААНАЙ АША ТУҺАДА

ТАСС

Советскэ Союзай, Кипрэй хоорондо экономическа, техническэ харилсаа тогтоохо тухай хэлсээндэ Москвада гар табиһан Кипрэй финансын министр А. Пацалидис Эхэ орондоо бусажа ерэбэ.

Шэнэ хэлсээн Кипрэй ба Советскэ Союзай хоорондохи экономическа харилсаанай, худалдаа наймаанай холбооe саашадань үргэдхэхэ, Кипрэй экономико һэргээхэ арга олгохо байна гээд министр тэмдэглээ.

Бэеэ дааһан, дулдыданги бэшэ байдалые, газар дайдынь бүрин бүтэн байлгые, нэгэ нэгэнэйнгээ дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй гэһэн гол ёһонуудые хүндэлһэнэй үндэһөөр хоёр ороной хоорондохи экономическа харилсаае хүгжөөхэ гээшэ энэ документын гол зүйлынь болоно гээд А. Пацалидис тэмдэглээ.

Москвада болоһон хөөрэлдөөнүүдэй үедэ хоёр тала үгэеэ бүрин ойлголсоһон байна гэжэ министр хэлэбэ. Кипрэй асуудалаар манай хараа бодолые ойлгожо, ехэ туһаламжа үзүүлхээр бэлэн байһандань, Советскэ Союзда баяр баясхалан хүргэхэ байнаб.

ПАРИЖ

Гушан жэл соо ажалшадай аша туһые сахина

ТАСС

Эмхидхэгдэн байгуулагдаһаарнь 30 жэлэй ойдо зорюулагдажа, Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин генеральна Соведэй ойн баярай сесси эндэ боложо байна. ВФП-гэй түрүүлэгшэ Э. Пасторино баярай суглаан дээрэ үгэ хэлэбэ. Профсоюзай нэгэдэл хадаа социально-экономическа ба политичскэ сүлөөрэлгын түлөө эдэнэй хэһэн тэмсэлдэ ажалшадай шиидхэхы зэбсэг болоно гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

Национальна сүлөөрэлгын түлөө, үндэһэн али бүхы эрилтэнүүдээ хангуулхын түлөө тэмсэдэг ажалшадтай, арад зонтой холбоо барисаатай байха гээшэ ВФП-гэй политикын гол шэнжэ болоно гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ.

Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин ажал ябуулгын гол шатануүд тухай тогтон хэлэхэдээ, Э. Пасторино игэжэ тэмдэглээ: «Мүнөө үедэ дэлхэй дээрэхи хүсэнүүдэй тэнсүүри хүгжэлтэ дэбжэлтын аша туһада хубилжа байна. Советскэ Союз түрүүтэй социалис оронуудай амжалта түгэс хүгжэлтэ, национально-сүлөөрэлгын ба империализмда эсэргүү тэмсэлдэ туйлагдаһан амжалтанууд энээниие элирхэйлэн гэршэлнэ». Гэхэ зуура, ажалшадай экономическа тэмсэл улам үргэдэнэ. Энэнь политическэ шэнжэтэй болоно. Грецидэ, Португалида фашис зонхилолгын засаг захиргаанай уналга иимэ хүгжэлтын гол хубинь болоно.

ВФП-гэй генеральна секретарь П. Жансус үгэ хэлэхэдээ, Советскэ Союзай ба бусад социалис оронуудай эб найрамдалта залан сэхэ политикада үндэр сэгнэлтэ үгэбэ. Энэнь капиталис оронуудай ажалшадые, профсоюзуудые, түрүү үзэлтэй хүсэнүүдые үргэнөөр дэмжэһэн ябадал болоно. Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар нийтэ Евролын зүблөөн эб найрамдалай ба шахардуу байдал һуларуулгын хэрэгтэ түүхэтэ удха шанартай гээд тэрэ тэмдэглээ.

Капиталай оронуудтахи ажалшадай байдал улам муудажа байна гээд П. Жансус мэдүүлбэ. 1974 ондо капиталис оронуудта болоһон буһалгаанай тэмсэлдэ 47 миллион хүн хабаадаһан байна гээд оратор хэлээ.

АХА ДҮҮ ЁҺОНОЙ ХАРИЛСААН

ГДР-эй партийно-гүрэнэй делегациин хани ёһоной албанай хэрэгээр Советскэ Союзда ошоод байһан тухай гадаадын хэблэл үргэнөөр бэшэнэ.

БЕРЛИН. «Хани барисаан, харилсаа холбоон, нэгэ нэгэндээ туһалалсалга тухай договор баталалга түүхэтэ удхатай хэрэг болоно» гэжэ «Нойес Дойчланд» газетэ мэдээсэнэ. «Э. Хонеккер, Л. И. Брежнев гэгшэдэй гар табижа баталһан энэ документ хадаа ГДР-эй партийно-гүрэнэй делегациин хани ёһоной албанай хэрэгээр СССР-тэ ошоод байлгын эгээл дээдэ шатань болоно, — гэжэ газетэ бэшэнэ. — Манай республикын ба В. И. Ленинэй ороной хоорондохи аха дүү ёһоной харилсаа холбооe хүгжөөхэ хэрэгые энэ ушар тон шэнэ, үндэр ехэ хэмжээндэ табиха байна. Энэ түүхэтэ документын үндэһөөр манай гүрэнүүдэй нэгэдэл улам үргэдэхэ юм», — гэжэ «Нойес Дойчланд» үргэлжэлүүлнэ.

ВАРШАВА. «СССР-эй ба ГДР-эй хоорондын бата нэгэдэл», «Аха дүү ёһоной харилсаан» — гэһэн гаршагууд доро Польшын газетэнүүд Советкэ Союзай, ГДР-эй хүтэлбэрилэгшэдэй уулзалганууд тухай мэдээсэнэ.

БОНН. «Мэнэ һаяхан Москвада баталагдаһан договор хадаа СССР-эй ба ГДР-эй хоорондо эбдэршэгүй хани барисаанай, нэгэ нэгэндээ туһа хүргэлгын тогтоогдоод байһые элирхэйлэн гэршэлбэ», — гэжэ «Унзере цайт» газетэ бэшэнэ.

Элдэб асуудалнуудаар хоёр ороной хоорондохи харилсаае саашадань хүгжөөхэ тухай гурим хадаа «договорой үндэһэ һуури» болоно гэжэ Мюнхендэ гарадаг «Зюддойче цайтунг» газетэ тэмдэглэнэ.

НЬЮ-ЙОРК. СССР-эй ба ГДР-эй хоорондохи гүрэнэй харилсаан шэнэ үндэһэ һуури дээрэ табигдаба. Хоёр ороной хоорондохи хани барисаан, харилсаа холбоон, нэгэ нэгэндээ туһалалсалга тухай договорто гар табиһан ушарые американ хэблэл иимээр сэгнэнэ.

(ТАСС).

ВАШИНГТОН

ДЖ. ФОРДЫН ХЭҺЭН ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИ

ТАСС

США-гай президент Дж. Форд пресс-конференци үнгэргэбэ. Тэрээн дээрэ Холбоото Штадуудай гадаадын болон дотоодын политикын хэдэ хэдэн асуудалнууд дурдагдаһан байна.

Египедэй ба Израилиин сэрэгүүдые һалгаан холодуулха тухай хэлсээгээр хараалагдаһанай ёһоор, Синайн хахад аралда эльгээгдэхэ американ техническэ мэргэжэлтэд тушаа хэлэхэдээ, президент игэжэ тэмдэглэбэ. Тиишэ эльгээгдэхэ бүлэг хүнүүд сэрэгэйхидһээ бүридүүлэгдэхэгүй гэжэ тэрэ мэдүүлээ. Тэрээнтэй хамта, США-гай ЦРУ-гай ба тагнуулай бусад албан зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд адаглагшадай үүргэ дүүргэхэгүй гү гэһэн асуудалда харюусахаһаа тэрэ хулжаба.

Налог татабариин талаар һая оруулһан шэнэ экономическа программаяа, мүн Холбоото Штадуудай федеральна гаргашануудые үмөөржэ президент үгэ хэлээ. Нью-Йоркдо федеральна правительствын туһаламжа үзүүлхэ дурагүй байһан тухай президент дахин батадхан хэлэбэ. Энэ город мүнөө финансова талаараа хосоролгын туйлда хүрэнхэй юм.

БЕЙРУТ

Ливандахи байдал тухай

ТАСС

Нютагай радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, октябриин 8-най һүни хотын хэдэ хэдэн районуудта зэбсэгтэ хёмороонууд үзэгдэһэн байгаа. Октябриин 9-нэй үглөөгүүр буудалдаан һэргээгдэбэ. Бейрут хото худар ороһон харгы замуудые буу зэбсэгтэй хүнүүд сахин харана.

Ороной хойто хубидахи Каба тосхондо хёмороо зүришэлдөөнүүд гараа. Радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, эндэ алуулһан, шархатаһан хүнүүд бии.

Ливанай премьер-министр Р. Караме хани ёһоной албанай хэрэгээр Дамаск ошохоёо октябриин 9-нэй үглөөгүүр мордобо. Ливандахи уршаг түбэгтэ байдал тухай асуудалаар Сириин президент Х. Асадтай хөөрэлдөөнүүдые хэхэ байна.

ДАМАСК. (ТАСС). Палестиные сүлөөлхэ эмхиин Гүйсэдхэхэ комитет түрүүлэгшэ Я. Арафадай түрүүлэлгэ доро эндэ онсо яаралтай суглаа зарлажа, Ливандахи ба бүхы Араб оронуудтахи байдалые зүбшэн хэлсэбэ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Октябриин 12-һоо 19 болотор

ВОСКРЕСЕНИ, 12

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.00 — Шэнэ һонин. 10.10 — Акробатикаар СССР-эй чемпионат. 10.25 — «Уран зохёол тухай хөөрөөн». Поэт А. Сурков дамжуулгада хабаадана. 11.05 — «Неждановагай гудамжада» (үнгэтэ). 12.15 — Социалис Ажалай хоёр дахин Герой, «Волгодонэнергостройн» мастер А. А. Улесовтой «Орлёнок» телестудиин юнкорнуудтай уулзалга. 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!» 14.00 — Забһарлалга. 14.10 — «Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 14.40 — «Россин гол үйлсэ», «Симбирскдэ түрөө һэмби». — баримтата фильмын 6-дахи сери. 15.10 — «Хүгжэмэй һонин». 15.40 — Уласхоорондын һонин (үнгэтэ). 16.15 — «Киногоор аяншалагшадай клуб». 17.15 — «Түрэл гэр» — уран һайханай фильм. 18.30 — «Время». 19.00 — Забһарлалга. 19.10 — «Циркын аренэ дээрэ». (Франци, үнгэтэ). 20.05 — «Хүдөөгэй час». Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна үдэртэ зорюулагдана. СССР-эй хүдөө ажахын министрэй нэгэдэхи орлогшо Л. И. Хитрун дамжуулгада хабаадалсаха. 21.05 — «Россин гол үйлсэ» (6-дахи сери, үнгэтэ). 21.35 — «Дурсан һанамжалнаб» — фильм-концерт (үнгэтэ). 21.55 — Футболоор Европын чемпионат. Швейцари — СССР. Швейцариһаа дамжуулагдаха (үнгэтэ). 23.50 — Забһарлалга. 24.00 — «Время».

ПОНЕДЕЛЬНИК, 13

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — Дамжуулгын программа. 18.05 — Аха классайхидта «Алтаир» гэжэ телевизионно клуб. 18.35 — «Мал ажахыда габшагай ажал». 19.05 — «Уласхоорондын шэнжэлэл». 19.25 — «КПСС-эй XXV съездые угтуулан». 19.45 — «Талын галнууд» гэжэ тележурнал (буряадаар). 20.45 — Уран һайханай фильм. 22.10 — «Бидэнэр ба манай хото». 22.40 — «Гимнастнууд» — дамжуулга.

ВТОРНИК, 14

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.55 — Дамжуулгын программа. 10.00 — Шэнэ һонин. 10.10 — «Эжын һургуули». 10.40 — В. Петров наадаха (баян, үнгэтэ). 10.55 — «Ольга Сергеевна» гэһэн телевизионно олон серитэй повесть. Нэгэдэхи бүлэг (үнгэтэ). 12.15 — «Песня о Кольцове» — уран һайханай фильм (үнгэтэ). 13.40 — Спортын һонин (үнгэтэ). 14.00 — 14.10 — Забһарлалга. 14.10 — Басагадай Бүхэдэлхэйн уулзалгада. Баярай суглаан Союзуудай ордоной Колонно залһаа дамжуулагдаха (үнгэтэ). 15.10 — М. И. Глинкын зохёолнуудай концерт (үнгэтэ). 15.45 — «КПСС-эй XXV съездые угтуулан». 16.30 — «Ольга Сергеевна» гэһэн телевизионно повесть. Нэгэдэхи бүлэг (үнгэтэ). 17.50 — Түрүүшынхеэ гүйсэдхэһэнэй 100 жэлэй ойдо П. И. Чайковскиин оркестртэй суг наадаха фортепьянын концерт (үнгэтэ). 18.30 — «Время».

Улаан-Үдэ. 19.00 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 19.20 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 19.35 — Концерт (үнгэтэ). 19.55 — Франциин Республикын президент В. Жискар д'Эстэнэй айлшалан буулга. Мэдээсэлэй программа. 20.55 — «Ольга Сергеевна» гэһэн телевизионно повесть. Нэгэдэхи бүлэг (үнгэтэ). 22.15 — «КПСС-эй XXV съездые угтуулан». «Ярославска областиин ажалшад мүрысэнэ». КПСС-эй Ярославлиин обкомой нэгэдэхи секретарь Ф. И. Лощенков дамжуулгада хабаадалсаха. 23.00 — М. И. Глинкын зохёолнуудай концерт (үнгэтэ). 23.30 — 23.40 — Забһарлалга. 23.40 — Спортын һонин (үнгэтэ). 24.00 — «Время». 00.30 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. ЦСКА — «Спартак» (1-дэхи, 2-дохи үенүүд). 02.00 — «Время». 02.30 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат ЦСКА — «Спартак» (3-дахи үе).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.00 — 19.10 Забһарлалга. 19.10 — «Бидэнэр байгаалитай танилсанабди».

Улаан-Үдэ. 20.00 — «Багшанарта туһаламжа». 20.40 — Телевизионно һонин. 21.00 — «Театртай уулзалга».

СРЕДА, 15

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.55 — Дамжуулгын программа. 10.00 — Шэнэ һонин. 10.10. — «М. Лермонтов». 10.55 — «Ольга Сергеевна» — телевизионно повесть. Хоёрдохи бүлэг (үнгэтэ). 12.10 — «Уран гарнууд» (үнгэтэ). 12.40 — «Үхибүүдтэ фильм». «Над нами Южный крест» — уран һайханай фильм. 14.10 — «Хүхюу нотонууд» (үнгэтэ). 14.25 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. ЦСКА — «Спартак» (2-дохи, 3-дахи үенүүд). 16.00 — «Хүн ба хуули». 16.30 — «Ольга Сергеевна» — телевизионно повесть. Хоёрдохи бүлэг (үнгэтэ). 17.40 — «Уран һайханай самодеятельностьдэ хабаадагшадай концерт (үнгэтэ). 18.30 — «Время». 19.00 — 19.10 — Забһарлалга.

Улаан-Үдэ. 19.10 — «Съездһээ съезд хүрэтэр». «Табан жэл, шинии туйлалтанууд». 19.40 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 19.50 — «СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент В. Г. Афанасьев телевизор харагшадай асуудалда харюусаха. 20.20 — «Ольга Сергеевна» — телевизионно повесть. Хоёрдохи бүлэг (үнгэтэ). 21.30 — «Дэлхэйн залуушуул». 22.05 — «Жизель» — фильм-балет. Түрүүшынхеэ харуулагдаха. 23.30 — 23.40 — Забһарлалга. 23.40 — Концерт. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.50 — Телевизионно һонин.

«Орбита». 19.10 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. ЦСКА — «Спартак» (3-дахи үе).

Улаан-Үдэ. 19.50 — «Факел» — залуушуулда зорюулагдаһан программа.

ЧЕТВЕРГ, 16

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.55 — Дамжуулгын программа. 10.00 — Шэнэ һонин. 10.10 — «К. Федин». 10.55 — «Ольга Сергеевна» — телевизионно повесть. Гурбадахи бүлэг (үнгэтэ). 12.10 — «Орленок» телестудиин концертнэ зал (үнгэтэ). 13.30 — «Зураг бүхэндэнь — наран» (үнгэтэ). 13.45 — «Спортлотогой» тираж (үнгэтэ). 14.00 — 14.10 — Забһарлалга. 14.10 — «Останкинай концертнэ студи урина». Басагадай Бүхэдэлхэйн уулзалгада. 16.00 — «Миллионуудай ленинскэ университет». 16.30 — «Ольга Сергеевна» — телевизионно повесть. Гурбадахи бүлэг (үнгэтэ). 17.45 — СССР-эй Гүрэнэй академическэ симфоническа оркестрэй концерт 18.30 — «Время». 19.00 — 19.10 — Забһарлалга. 19.10 — Мартагдашагүй дуунууд» (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 19.45 — «Хүдөөгэй коммунистнуудай һуралсал» (буряадаар). 20.05 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 20.15 — «Ольга Сергеевна» — телевизионно повесть. Гурбадахи бүлэг. 21.35 — «Миллионуудай ленинскэ университет». 22.05 — «Останкинай концертнэ студи урина». Басагадай Бүхэдэлхэйн уулзалгада (үнгэтэ). 23.50 — 24.00 — Забһарлалга. 24.00 — «Время». 00.30 — «Спортлотогой» тираж (үнгэтэ).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.50 — «РСФСР-эй габьяата артист В. Буруев дуулаха». 19.25 — Телевизионно һонин.

«Орбита». 19.45 — «Мүнөө сагай эрдэм наука».

ПЯТНИЦА, 17

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.55 — Дамжуулгын программа. 10.00 — Шэнэ һонин. 10.10 — «Ород хэлэн». 10.55 — «Ольга Сергеевна». Дүрбэдэхи бүлэг (үнгэтэ). 12.20 — «Эксперимент «Аракс» — эрдэм дэлгэрүүлхэ фильм (түрүүшынхеэ харуулагдаха, үнгэтэ). 12.40 — «Үхибүүдтэ — фильм». «Варвара-краса — длинная коса». 14.00 — 14.10 — Забһарлалга. 14.10 — «Шатарай һургуули». 14.45 — Бүхэсоюзна радиогой ба Центральна телевидениин Ехэ симфоническа оркестрэй час» (үнгэтэ). 16.00 — «Кузбасс — барилгадаа». КПСС-эй Кемеровскэ обкомой секретарь В. Ф. Попов дамжуулгада хабаадалсаха. 16.30 — «Ольга Сергеевна». Дүрбэдэхи бүлэг (үнгэтэ). 17.50 — Концерт. 18.00 — «Совет искусствада Франци альга ташана». — документальна фильм (үнгэтэ). 18.30 — «Время». 19.00 — 19.10 — Забһарлалга.

Улаан-Үдэ. 19.10 — «Түгэсэтэ табан жэл, түгэсхэхы жэл». 19.40 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 19.50 — «...сейн галнууд» (хоёр... дамжуулга). 20.10 — «Ольга Сергеевна» — телевизионно повесть. Дүрбэдэхи бүлэг (үнгэтэ). 21.30 — Шубертын полонезүүд концерт (үнгэтэ). 21.4... Франциин Республикын президент В. Жискар д'Эстэнэй албанай хэрэгээр айлшалан... гада зорюулагдаһан мэдээсэлэй программа. 22.15 Центральна телевидениин Бүхэсоюзна радиогой симфоническа оркестрэй час» (үнгэтэ). 23.30 — «Эксперимент «Аракс» — эрдэм дэлгэрүүлхэ фильм (үнгэтэ). 23.50 — 24.00 — Забһарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.50 — Телевизионно һонин.

«Орбита». 19.10 — «...тарай һургуули».

СУББОТО, 18

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.55 — Дамжуулгын программа. 10.00 — Шэнэ һонин. 10.10 — Союзай дуунуудай концерт (үнгэтэ). 10.40 — «Һайн шанартай бараа ехээр гаргаха». 11... — Дм. Шостакович. «...лет» — фильм-балет. 1... — Сергей Есенинэй түрэһөөр 80 жэлэйнь ойдо зорюулагдаһан үдэшэ. Союзуудай ордоной Колонно залһаа дамжуулга (үнгэтэ). 13.3... Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. ЦСКА — «Динамо» (3-дахи үе). 14.00 — 14... — Забһарлалга. 14.10 — «АБВГДейка...» (үнгэтэ). 14.40 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ программа (үнгэтэ). 15.10 — «Ан амитадай байдал» (үнгэтэ). 16... — Концерт. 16.25 — «Элүүр энхэ байлга» — программын почто (үнгэтэ). 16.55 — Классическа хүгжэмэй концерт (үнгэтэ). 17... — Франциин президент Жискар д'Эстэнэй нютагаа бусалга. Мэдээсэлэй программа. 18.00 — Совет дуунуудай концерт (үнгэтэ). 18.30 — «Время». 19.00 — 19.10 — Забһарлалга. 19.1... — Жильбер Пеко дуулаха (Франци, үнгэтэ). 20.00 — «Москва ба москвагайхид». 20.30 — «Страсбургын филармониин оркестрэй концерт (Франци). 21.00 — «Хүн ба байгаали» (үнгэтэ). 21.30 — Сергей Есенинэй түрэһөөр 80 жэлэйнь ойдо зорюулагдаһан үдэшэ Союзуудай ордоной Колонно залһаа, дамжуулга (үнгэтэ). 23.00 — Шэнэ һонин. 23.15 — Футболоор СССР-эй чемпионат. «Шахтер» (Донецк) — «Спартак» (М). 23.50 — 24.00 — Забһарлалга. 00.45 — «Время».

ВОСКРЕСЕНИ, 19

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.55 — Дамжуулгын программа. 10.00 — Шэнэ һонин. 10.10 — Мүнөөдэр эдеэ хоолой промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй үдэр. СССР-эй мяханай ба һүнэй промышленностиин министр С. Ф. Антоновтой хөөрэлдөөн (үнгэтэ). 10.25 — Эдеэ хоолой промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаһан хүгжэмтэ программа (үнгэтэ). 11.15 — Футболоор СССР-эй чемпионат. «Шахтер» (Донецк) — «Спартак» (М) (2-дохи тайм). 12.00 — «Волшебная лампа Аладдина» — Түбэй куклын театрай фильм-зүжэг (түрүүшынхеэ харуулагдаха, үнгэтэ). 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!». 14.00 — 14.10 — Забһарлалга. 14.10 — «Россин гол үйлсэ» — телевизионно баримтата фильм «Стрежень». Долоодохи сери. 15.15 — Мультфильмнүүдэй программа (үнгэтэ). 15.50 — Уласхоорондын һонин (үнгэтэ). 16.2... — Киногоор аяншалагшадай клуб» (үнгэтэ). 17.20 — Голубой лед» — уран һайханай фильм (үнгэтэ). 18.3... — «Время». 19.00 — 19.10 — Забһарлалга. 19.10 — «Метрополитен» музейн зураг. Выставкэһээ репортаж (үнгэтэ). 20.10 — «Россин гол үйлсэ» — телевизионно документальна фильм «Стрежень». Долоодохи сери (үнгэтэ). 20.40 — «Плохой хороший человек» уран һайханай фильм (үнгэтэ). 22.15 — «Хүдөөгэй час». 23.20 — Бүхэ барилдаагаар СССР-эй чемпионат. 23.50 — 24.00 — Забһарлалга. 24.00 — «Время».

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. Октябриин революциин 58-дахи ойдо зорюулха, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан Уряанууд. КПСС-эй обкомдо, Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, облпрофсоведтэ болон ВЛКСМ-эй обкомдо. «Хүдөө ажахымнай хурданаар хүгжэг лэ!» — КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь А. У. Модогоевой статья (түгэсхэлынь гурбадахи хуудаһанда).

Хоёрдохи, гурбадахи хуудаһанууд хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна үдэртэ зорюулагдана.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна үдэртэ зорюулагдаһан материалнуудай үргэлжэлэл. Спорт. Хилын саана.

Редакторай орлогшо **М. Н. НИМАЕВ.**

Манай адрес, телефонууд: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 3... Телефоны: редактора — 2-54-54, приёмная — 2-54-..., зам. редактора — 2-68-..., зам. редактора — 2-62-..., отв. секретаря — 2-50-..., секретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-60-91, сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, пропаганды и агитации — 2-56-2..., промышленности и строительства — 2-61-35, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-21, писем и селькоров — 2-67-81, информации — 2-34-05, общественная приёмная — 2-56-62, машинописное бюро — 2-57-63, корректорская — 2-35-95, фотолаборатория — 2-33-61.

 □ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров Бур АССР Н-02500. Заказ № 0159...